

„STRAŽA“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Celo leto	12 K
Pol leta	6 K
Četrt leta	3 K
Mesečno	1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
silih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

St. 37.

Maribor, dne 1. aprila 1910.

Letnik II.

Radi praznika izide prihodnja
številka v sredo 6. t. m.

Liberalna perfidnost.

Naši štajerski liberalci so kunštni tiči. Kdor o tem dvomi, naj čita „Narodni Dnevnik“ od 30. marca, pa se mu bo zjasnilo. V tem „Dnevniku“ se namreč nekdo, ki gotovo sliši po zimi travo rasti, zaletava na uvodnem mestu v dr. Susteršiča in njegov govor na obnem zboru S. K. Z.

Najprvo člankar zajaha izrabljeno politično kljuse in svečano oznanja svetu: „Ako človek govori o naši politiki, bi moral podati stvaren, resničen pregled dosedanjosti in objednem pokazati trdne cilje bodočnosti.“ „Pa — vsega tega ni bilo v Mariboru slišati“, se mu potem izvije iz žalostipolnega liberalnega srčka. In da to svojo „objektivno“ neresnico dokaže, korajžno zatrdi: „„Slovenčev“ poročilo dr. Susteršičevega govora je potvara.“

Tako! Liberalni „inteligenti“, sedaj se vam je gotovo zdnilo! Iz prave, čiste krščanske ljubezni je hofrat Ploj, ali pa mogoče sam dr. Kukovec — verjetno je oboje — ker se mu je zdelo, da dr. Susteršič ne bo znal povedati nič pametnega, poslal dotična programatična izvajanja najprej „Slovenec“ in potem še nam, da je tako rešil „ljubega“ prijatelja blamaže. „Wer's glaubt, wird (prav gotovo!) selig.“

Po tem uvodu, ki naj bi dokumentiral politični veleum resnicoljubčevega člankarja, druga slika.

Dr. Susteršiča, od katerega je pričakoval samozavestnih in zmernih izjav — radovedni smo, kdaj se rode take izjave pri liberalnih kolovodjih, mi jih žalibog nismo še nikoli slišali in čitali — prično silno napadati. Hipoma je ta politična ničla in z njim vsa naša delegacija, ki vsa vkup ne sega niti do gležnjev političnemu orjaku Ploju, kakor zagotavlja jo liberalni listi lahkovernim svojim ovčicam, vzrok stoterih krivic. Vinorejo in živinorejo so uničili naši poslanci; poleg tega so povzročili še draginjo in držali Blenertha na vladni klopi. Kdor pri taki kopici krivic ne vsklikne: „Kamenjajmo jih“, ta gotovo nima srca.

Ravno tako pa tudi nima srca, kdor pri takem brezprimernem slepljenju javnosti ne vsklikne: „Poženjmo te politične zdražbarje in škodljivce v Dravo!“ Akoravno je sedaj zopet malo bolj mrzla, bi gotovo nič ne škodilo.

Pomislimo! Vsemogočni hofrat je bil vedno na Dunaju, Slovenski klub je ravnal vedno v smislu

Slovanske Unije in dosegel za svoje postopanje vedno njeno popolno odobravanje, vendar se drznejo ti politični kozolceprestavljanci valiti krivdo za stvar, ki imajo svoj izvor popolnoma drugod, na brezpomembni (po njihovem zatrdilu) Slovenski klub. To je politična morala, za katero je najmilejši izraz: lopovščina.

Pri vsem tem pa pride še v poštev, da ti zagriženi politični abecedarji nočejo razumovati vsaj nekaterih vspehov, ki jih je priborila naša delegacija v teh težkih bojih za nas Slovence in Jugoslovane sploh in na ta način indirektno pomagajo našim krvnim nasprotnikom, ki hočejo na vsak način onemogočiti naše voditelje in uničiti njihove načrte. To je silno škodljivo, efijaltsko delo!

Gospodje liberalci! Tega si vendar ne bodele upali tajiti, da je jugoslovansko vprašanje največ po zaslugi intenzivnega dela naše delegacije začelo tako živahno zanimati javnost.

Tudi dejstvo, da se je prebil trdi led in se že vsopredno razmišlja o rešitvi česko-nemškega, slovensko-nemškega spora in o jugoslovanskem vprašanju sploh, govori cele folijante o vspešnem delovanju naših poslancev v deželni in državnem zboru.

Da bosanski kmet ni postal suženj mažarskih čifutov, je gotovo tudi v največji meri zasluga Slov. kluba in njegovega načelnika dr. Susteršiča, ki je tudi v terek zopet glasno povedal, da se bodo naši notranje-politični odnosi izboljšali še-le po ureditvi razmer na jugu. To že mirno konstatirajo nekateri nemški nacionalci, čevkavi člankar „Nar. Dnevnika“ pa vse eno korajžno trdi, da dr. Susteršič ni označil nobenih ciljev za bodočnost.

Dovolj! Vsakemu, ki ne gleda razmer skozi prizmo liberalne nergaške zagamanosti, mora biti jasno, s kakim orožjem se bore naši liberalno-radikalni politiki.

Kar se tiče drugega vehementnega napada na dr. Susteršiča z ozirom na vseučiliško vprašanje, odgovarjamo na drugem mestu. Iz omenjenega našega članka lahko vsakdo razvidi, kako ovinkarska in vijugasta so pota gotovih politikov v Zvezi južnih Slavena.

Konstatiramo samo, da je bil dr. Susteršič, kot izvežban politik, ki so mu parlamentarne navade znane, opravičen po tolikodnevem molku smatrati slaboznani komunikacije oficijelnim in nanj odgovarjati. Važnost vprašanja je pač zahtevala, da bi se bila zadeva, ako je bila res samo produkt kake razgrete domišljije, prej pojasnila.

Konstatiramo nadalje, da je skrajno neoljalno predbacivati v tem slučaju „izrabljanje laži“, ker je

popolnoma v smislu parlamentarnih običajev, da klubi in stranke uravnavajo svoje sklepe in postopanje na podlagi komunikacij. Da je bil ta komunikativničen, je bilo toliko bolj verjetno, ker ga je prinesla znana „Bosnische Korrespondenz“, ki ima z Zavezo južnih Slavena že od nekdanje tesne zveze.

Ako h koncu še povemo, da se nam še vedno ta popravlarska zadeva zdi precej praviljena in nam ne gre vera v popolno nedolžnost gotovih jugoslovanskih politikov od srca, potem smo povedali vse.

Stara resnica ostane, da se človek večkrat svojih grehov zбоji!

Si fecisti, nega!

Vsakdo se še mora spominjati, kako so se gotovi liberalni krogi trudili, da bi dementirali vest o Zvezi južnih Slavena, s katero se je izvedelo o njenem sklepu ob koncu lanskega poletnega zasedanja, da izstopi iz Narodne zveze. Vest se je kvalificirala od liberalne strani kot navadna klerikalna zlobnost, kot prostaska perfidnost in nizkotno obrekovanje. A kaj je bilo resnice na celi stvari.

Zveza južnih Slavena je faktično sklenila izstopiti iz Narodne zveze. Karakteristično je, da se je sklep storil, ko se dr. Rybar ni več mudil na Dunaju. Toda poslanec, kateri bi imel sklep naznaniti Slovenskemu klubu, je pismo odnesel domov in je shranil čez poštice, namesto da bi je dal na pošto. Storil je to, kakor se je izpričalo, ker so mu bila hofratska dokazovanja o potrebi, da se razbijejo južnoslovanski poslanci, vendar premalo uvidljiva. Razbitje jugoslovanske delegacije bi bilo vladi v sedanjih časih sicer jako dobro došlo, toda škodovalo bi našim narodnim koristim.

In sedaj so zopet vsi liberalni matadorji na nogah, ko se gre za sklep Zveze južnih Slavena, da opusti nasprotstvo proti laškemu vseučilišču.

Ta sklep je bil tiskan v vseh dunajskih časnikih. Vemo tudi iz parlamentarnih krogov, da so ga merodajne osebe iz Zveze južnih Slavena čitale. In vse je molčalo!

Ko pa so „Slovenec“ in naši časniki opozorili slovensko javnost, kako škodljiv in nasproten slovenskemu stališču je sklep Zveze južnih Slavena, se je v nemških in liberalnih slovenskih časnikih javil hofrat Ploj z izjavo, da se je pač govorilo o stvari, a nič sklenilo.

Skoraj 14 dni je preteklo, odkar je bilo v vseh dunajskih časnikih čitati famozen sklep Zveze južnih Slavena, a nihče ga ni dementiral. Še-le sedaj, ko

Kjer imajo puško ali kako orožje, naslikajo vagabundi trikotnik z dvema rokama, ter s tem svariijo svoje zaveznike, naj bodo previdni.

Na pragu hiše ali na plotu narisana mačka ali kaka druga karikatura naznanja: Tu stanujejo same ženske, torej nikake nevarnosti, delo lahko, za služek obilen.

Dve na vse mogoče načine zviti in križajoči se črti že od daleč svarite pred hudimi psi.

Pri hišah na samem napravijo vse polno različnih znamenj, katere natančno naznanjajo, je-li tu varno ali če preti nevarnost, koliko je pri hiši oseb, koliko možkih, koliko ženskih in koliko otrok, kako postopajo, da ne pridejo v nevarnost itd. — vse podrobnosti.

Poševna črta pomenja otroka, okrogla ženo, rimska številka X nevarnost.

Kladivo pomenja dobro in obilno kosilo, pa tudi težavno delo.

Taka in mnogovrstna enaka znamenja so si izmislili ameriški postopači, da lažje in varneje izvršujejo svoja zločinstva.

Zveza vagabundov ali trust ima svoje novince: rekrute, svoje kadete, svoje podčastnike in častnike. Vendar pa se do sedaj še ni našla močna roka, ki bi vse organizacije postopačev, beračev in tatov združila v eno močno, mogočno, popolnoma enotno zvezo.

Zgodilo se bo najbrž pa tudi to. Med mnogobrojnimi kuriozitetami, ki jih nudi Amerika nam Evropejcem, je gotovo ta o „vagabundiji“ ena najbolj zanimivih.

PODLISTEK.

Trust potepuhov v Ameriki.

(Roc študij).

Amerikanski sociologi, ki so se še-le pred kratkim prav intenzivno in metodično začeli baviti in pečati s problemom ameriškega potepuštva in tatvine, so doživeli na svojo veliko začudenje in presenečenje čudno razočaranje. Zvedeli so, da že leta in leta posnemajo ameriški vagabundi vzgled trgovcev in podjetnikov. Že več let imajo namreč skrivno zvezo, kateri so se pridružili vsi potepuhi in postopači, vsi lenuhi in goljufi, vsi vlomilci in tatovi. Ta trust ali zveza vseh najpridnejših ameriških vagabundov se imenuje „vagabundia.“

Michiganski vseučiliški profesor Wallace je razkril na svojem potovanju skozi Združene države neka čudna, skrivnostna znamenja, s katerimi so se ameriški potepuhi obveščali, kje je kaj bolj mastnega in kje preti nevarnost, da dobijo po grbi, ali da jih vjamejo in zapro.

S pomočjo policijskega častnika je Wallace razvozljal ta skrivna znamenja. Njegovo razkritje je vzbudilo veliko zanimanje za organizacijo ameriških zločincev, katerih je že več stotisoč in katerih število še vedno narašča.

Raztrešeni so po vsej deželi ter imajo na vseh koncih in krajih svoja zbirališča in skrivališča. Tam kraljujejo častniki armade zločincev.

Povsod imajo pripravljena sredstva, da pomorejo svojim tovarišem z obleko, denarjem, ali pa tu

di z zvijačo, če je prišel v nevarnost, da preoblečen ali pa na kak drug način odnese zdrave kosti.

Kar doživijo slabega ali dobrega pri ropanju in beračenju, vse skrbno zabeležijo ter naznanijo potem po vsej deželi svojim sozvezarjem. Na ta način zvedo postopači in tatovi, kje jim preti manjša ali večja nevarnost. To sporočajo z znamenji, ki so znana seveda samo vagabundom.

V resnici se nahajajo na vseh koncih in krajih neznatna znamenja, karikature in figure, za katera se mirni prebivalci niti ne zmenijo, zločinci jih pa razumejo, ker jim povejo, kje lahko brez vsake nevarnosti izvršujejo svoje nepoštenne čine — ali pa tudi narobe.

Vsak član tega častnega kluba mora povsod, kjer je beračil ali kradel, napraviti znamenje ter tako obvestiti svojega naslednika, ki bo prišel v ta kraj, kako se mu je godilo, da se ve potem ravnati.

Skrivna znamenja vse povedo: tu je kaj za tvoj žep, tam za želodec, drugod za pleča; to znamenje mu že od daleč pravi: beži!, drugo: bodi pameten in previden!

Da pa ne bi kdo mislil, da je vse to naše pripovedovanje izvirno iz trte, hočemo navesti nekatera skrivnostna znamenja:

Tako na primer pomenja majhen krog, počez prekrizan z ravno, navpično črto, naslikan na vratih, plotu ali sohi, varnost in lepo priliko.

Če je kje naslikan vijak, pomeni to za nepoštenjakoviče nevarnost, ter gotovo kmalu odnese pete iz nevarnega kraja. Bežite pravi vijak!

Ako je v hramu zvonček, narišejo postopači od zunaj z velikimi, neokretnimi črtami čoln kot svačilno znamenje.

je slovenska javnost zavzela odločno stališče proti sklepu Plojevega kluba, pride dementi.

Koliko je resnice na Plojevi izjavi, da se res ni storil oni sklep, je danes težko reči. Karakteristično je namreč, da se je seja, v kateri se je o tej stvari govorilo, oziroma sklepalo, zopet vršila še-le, ko že dr. Rybarja ni bilo več na Dunaju. Čeprav dr. Rybar ni naš človek, vendar moramo priznati, da v narodnih stvareh ni ponižen sluga vlade, ampak zares mož, ki se da voditi le od svojega narodnega prepričanja.

Odmevi obč. zbora S.K.Z.

Utis, ki ga je napravila torkova manifestacija spodnještajerskega ljudstva za vseslovensko in ljudsko misel na javnost, je velik.

Dunajski in graški listi imajo brez izjeme daljša poročila o našem shodu. Vsi posebno zaznamujejo velevažna aktualna razmotrivanja voditelja V. L. S., dr. Šusteršiča. Iz „Tagespost“ in iz „Grazer Tagblatt“ se prav jasno zrcali neki prikriti strah, ker je vodja Jugoslovanov in eden najvplivnejših slovenskih politikov v Avstriji, dr. Šusteršič, tako deciderano in odločno izjavil, da bo miren razvoj notranje avstrijske politike mogoč samo tedaj, ako se bo dosegel pošten kompromis med različni narodnostmi na avstrijskem jugu.

„Grazer Tagblatt“ tudi boli, ker je deželni odbornik Robič pošteno in kakor zasluži okraščil nestrpno nemško večino, ki hoče vse imeti, a noče sprejeti nobenih dolžnosti. Konečno pa potvari zaključek Robičevega govora in korajžno trdi, da je izjavil g. Robič: Slovenci so pripravljeni za narodno premirje, ako se ugotovi njihovim narodnim ofenzivnim nasokom.

Le brez skrbi bodite, gospodje okoli „Grazer Tagblatt“, in oni, ki stoje za vami! Tudi taka zavijanja vas ne bodo rešila iz zagate, v katero ste zapeljali deželo. Edino potom poštenih in lojalnih kompromisov, ki zagotavljajo spodnještajerskim Slovencem svobodno razvoj in ravnopravnost, bo šlo.

Umevno je, da tudi vsa slovenska javnost stoji pod vtisom našega, za vseslovensko stvar velepomembnega zborovanja.

Ljubljanski „Slovenec“ je prinesel že v torek dolgo telefonično poročilo. V številki od 30. marca pa ima skoro dobesedno celoten Šusteršičev govor, ki je radi svojih dalekopoteznih političnih izvajanj za vso našo notranjo politiko velevažen.

Tudi drugi naši listi obširno poročajo o našem obnem zboru.

Liberalno javnost in liberalne liste smo pa zadelo z veličastnim našim shodom v živo. Znanе slike, ki jih skušajo z intenzivnim zavijanjem in farbanjem tudi v sebi zamoriti, so zopet jasno stopile pred nje. Rane, katere so potom autosugestije celili, so zopet zasktelele. Pred njimi se je pojavila vsa naša silna in življenja kipeča organizacija, ki ne pozna nobenih mej in stremi za vzvišenim ciljem: Vseslovenija na globoki verski podlagi.

Zabolelo je to naše, svobodomiselnost prežeto liberalno časopisje in v svoji onemogli jezi zabavljajo, da se kadi.

Prvo besedo ima, kakor je bilo pričakovati: „Narodni Dnevnik.“ Pogovorimo se z njim na drugem mestu. Tukaj mu povemo samo toliko, da ga vse njegovo zavijanje ne bo rešilo neizprosne propada.

Slovenci, darujte za obrambni sklad S. K. S.Z.

Zakaj sem popustil svojo službo.

Mark Twain.

Odložil sem svojo službo. Vlada hodi menda še vedno svojo pot dalje kakor doslej, ali vendar manjka vozu jednega kolesa. Bil sem tajnik pri senatnem odseku za školjke in sedaj sem službo popustil.

Opazil sem pri nekaterih članih vlade, da mi ne mislijo dati glasu pri narodnem svetu, in zato nisem mogel ostati še dalje v službi, ako bi ne hotel zaničevati samega sebe.

Ako bi pripovedoval o vseh razžalitvah, s katerimi so mene ubogega reveža obsipavali teh šest dni, ko sem bil v modni službi, napolnil bi s tem celo knjigo.

Imenovali so me torej tajnikom pri odseku za školjke, in dovolili mi niso nobenega služabnika, s katerim bi igrala biljard. (To bi že še prenesel, naj si je bilo še tako dolgočasno — ako bi se drugi kabinetni člani obnašali napram meni tako uljudno, kakor se je spodobilo. A tega niso storili.)

Vselej, kadar sem opazil, da je zašel predsednik kakega oddelka na napačno pot, sem dejal vse na stran, šel k njemu ter ga skušal spraviti na pravo pot, — kakor je bila moja dolžnost; in niti enkrat se ni nihče zahvalil.

Šel sem na primer z najboljšimi nameni na svetu k pomorskemu ministru in rekel:

„Ekselencija, jaz kratkomalo ne vidim, da bi delal admiral Farragut kaj drugega, nego da se vlačil okoli po Evropi, kakor da bi prirejal neke vrste piknika. To je morda sicer vse prav lepo in dobro, ali

Volilna borba na Francoskem.

Položaj za francoske katolike je bil še malokdaj tako ugoden, kakor ravno sedaj, ko je znana kompromitujoča afera zloglasnega likvidatorja Dueza razkrila vso gnjilobo vladajočih brezverskih klik na Francoskem. Poleg tega je za katolike ugodno, ker vlada v vrstah protikatoliških mogotcev silna razdražanost in razrutost.

V socialističnem taboru se bore za prvenstvo kar tri struje. Na eni strani stoji socialistični voditelj Jaures, ki stoji na čelu takozvanih parlamentarnih socialistov. Tega z vso silo pobija Delavska zveza s Patauom na čelu. Oba skupaj pa napada in ju hoče izprijediti znani anarhistično-socialni antimilitarist Herve.

V takimenovanih meščanskih strankah ni nič boljše. Brezprimerni škandal pri likvidaciji je vzbudil med radikali in socialističnimi radikali, ki so do sedaj postopali skupno in imeli vladno v rokah, stara nasprotstva, posebno ker obstoja med nekaterimi glavnimi voditelji osebna mržnja in rivaliteta. — Dobro znani Combes in njegovi tovariši so vsi ogorčeni in ostro bičajo sistem Briand, s katerim nočejo, kakor sedaj zatrjujejo, več stopiti v kooperacijo. — Combes, „oče ločitve“, kakor ga imenujejo, tudi odločno zahteva, da se „vse popolnoma pojasni.“ To je pa Briandu silno neprijetno, posebno ker je bilo mnogo njegovih prijateljev in somišljenikov zapletenih v umazane afeze zadnjega časa.

Tako divja boj med prejšnjimi zavezniki in prijatelji z vedno hujšo silo. Umevno je, da pridejo pri tem marsikatera pikantna razkritja, s katerimi se obkladajo prejšnji intimni znanci, na dan. To vse pa vstvarja med francoskim ljudstvom nezadovoljnost s sedanjim režimom in razpoloženje za preobrat.

Ni nam treba poudarjati, da tako razpoloženje tvori nekak predpogoj za okrepitev katoliške misli na Francoskem. Ljudstvo, kakoravno v mnogih krajih moralno silno skvarjeno, je vendar v svoji pretežni večini še toliko dobro, da se mu gabi, ko vidi korumpirana početja sedanjih vodilnih političnih mogotcev. Skoda samo, da „združeni katoliki“ teh ugodnih odnosov bolj intenzivno in živahno ne izrabljajo. Propagande dela in dejanj ni opaziti med francoskimi katoliki skoro nič. Samo nekateri škofi so v svojih pastirskih listih opozarjali na bližajočo se volitve in pozivljali katolike k organizaciji, da se bodo lahko krepko držali in postavili pri sedanjih preskušnji.

Kakor pa se opaža, ta poziv nima pravega vspeha, posebno ker primanjkuje podrobnega, tihega dela. Ako vsa znamenja ne varajo, bodo francoski katoliki zopet zamudili ugodni trenotek in jih bodo zopet prehiteli najrazličnejši elementi od anarhistov pa do roalistov.

Francoskim katolikom bi bili lahko vzgled živahne agilnosti roalisti, ki so stopili v to volilno borbo z vso silo in vnemo. Že nad 1.300.000 frankov so prostovoljno zbrali skupaj za volilne namene in hočejo z vsemi sredstvi vreči „republiko nasilja“ ob tla, kakor proglašajo v svojem manifestu.

Politični pregled.

K položaju.

V naši notranji politiki vlada akutna kriza. To se vedno bolj in na vseh plateh poudarja. Nemški listi se delajo na eni strani silno ogorčene, na drugi strani pa milo tožijo, ko komentirajo izjave dr. Šusteršiča na obnem zboru S. K. Z.

meni se ne zdi tako. Ako nima prilike, da bi se kje bojeval, naj pride domu. To nima prav nobenega smisla, da porablja jeden sam mož celo brodovje za svojo zabavo. Stvar namreč preveč velja. Razumete, jaz nimam nič proti temu, da prirejajo pomorski častniki zabavne izlete — pametne zabavne izlete — varčno prirejene zabavne izlete. Saj se vozijo lahko s plavom po Mississippiju — —

Da ste ga slišali sedaj!

Človek bi mislil, da sem storil kak zločin. A jaz si nisem storil veliko iz tega. Rekel sem, da bi bilo to pravično, republikansko, priprosto in popolnoma varno. Rekel sem, da ni za mirno zabavno partijo prav nič bolj kaj pripravnega, kakor je ravno plav.

Potem me je vprašal pomorski minister, kdo sem, in ko sem povedal, da sem nameščen pri vladi, je hotel še vedeti, kakšno službo imam. Rekel sem, da se ne bom nadalje spodtikal, nad tem čudnim vprašanjem, ker je moj kolega, in obvestil sem ga, da sem tajnik pri senatnem odseku za školjke.

Kako je vzrastel! Slednjič mi je zapovedal, naj se poberem in naj se v bodoče le samo brigam za svoje stvari.

Sprva sem sklenil, da ga odstavim. A to bi pa razven njega tudi drugim škodovalo, in zato sem ga še dalje pustil v službi.

Nato sem šel k vojnemu ministru, ki me sploh vsprejeti ni hotel, dokler ni zvedel, da sem v zvezi z vlado. Če bi ne prišel radi važnih opravkov, bi najbrže še k njemu ne smel.

Prosil sem ga ognja (ko sem vstopil, je ravno kadil).

Ogorčene se delajo, ker je naš voditelj zatrdil, da avstrijska kriza s sporazumom med Nemci in Čehi še ne bo rešena, ampak bo treba pošteno rešiti jugoslovansko vprašanje.

Zalostni so pa, ker jim je dr. Šusteršič odločno povedal, da „Slovanska Jednota“ ne odneha niti za las, in konstatiral, da se bodo pogajanja med Čehi in Nemci skoro gotovo razbila radi prenapetosti Nemcev.

Očividni znak akutne krize in razrutelega položaja, je tudi dejstvo, da je poslanec Glombinski z vso odločnostjo odklonil vsako misijo, s katero naj bi rešil češko-nemški spor.

Poljaki in položaj.

„Dziennik polskie“ prinaša od dobro informirane strani, skoro gotovo od Glombinskega samega, sodbo o položaju.

Izjava poljskega voditelja se v mnogih točkah krije z izjavo dr. Šusteršiča. Tudi Poljaki so prepričani, da se ne bo posrečilo vsvariti delomoznosti češkega deželnege zbora in bo pričetkom maja nastopila najakutnejša kriza. Zgodi se pa to lahko že prej, ker je usoda vladnega posojila skrajno negotova. Iz vseh teh vzrokov je slišati mnogo glasov, ki zagotavljajo, da stojimo pred razpustom državnege zbora.

Končno se sicer izraža upanje, da ta ultima ratio sicer najbrže ne bo potrebna, a to se glasi bolj radi lepšega, da se nekoliko pomiri nekatere bojazljivce.

Zborovanje katoliške nemške zveze na Štajerskem.

Zborovanje katoliške kmečke zveze dne 29. m. m. v Gradcu je bilo sijajno. Na tisoče kmetov iz vseh delov Zgornjega in Srednjega Štajerja je prihitelo v Gradec, kjer so bili zbrani skoro vsi štajerski krščansko-socialni poslanci. Kot zastopnik nižjeavstrijskih kmetov je prišel na shod nižjeavstrijski deželni odbornik Stöckler.

Iz poročila tajnika je bilo razvideti, da si je zveza pridobila v preteklem poslovnem letu 16.000 novih članov in šteje sedaj 43.375 članov. Poleg tega je bilo v minolem letu 82 shodov.

Iz izvajanj drugih govornikov se je pa jasno spoznalo, da vale nemški krščanski socialci vso krivdo radi slovenske obstrukcije na nemške nacionalce, ki se oholo in ošabno niso hoteli pošteno poravnati in so izzivali s svojimi nasilnimi in krivičnimi predlogi, kakor z Wastianovim.

Odlikovani ministri.

Cesar je podelil notranjemu ministru Haerdthu in naučnemu ministru Stürgkhu red železne krone prvega razreda, voditelja poljedelskega ministrstva — Popa — pa je imenoval za tajnega svetnika.

Zborovanje čeških katoliških kmetov na Moravskem.

Na velikonočni ponedeljek se je vršilo v Brnu sijajno obiskano zborovanje Zveze katoliških čeških kmetov. Govoril je najprvo deželni glavar grof Sereňny, kateri je zagotavljal shod naklonjenosti veleposestva. Za njim je v daljšem govoru razmotrival tekoča vprašanja voditelj kat. nar. Moravanov, poslanec Hruban. Ostro je tudi obsodil težke napade na verske svetinje moravskega ljudstva, ki se zadnje čase zgo-de pogostoma od strani svobodomiselnih pristašev Stranskega in Masaryka. Škof grof dr. Huyn, ki je za tem povzel besedo, je v daljšem govoru branil pravice vere in cerkve ter protestiral proti svobodomiselnim napadom. V neki resoluciji, ki se je končno enoglasno sprejela, se je izreklo zaupanje, da bodo katoliški kmetje zapustili razne agrarne in podobne stranke in se združili v katoliško-narodni.

Potem sem mu povedal, da nimam nič proti temu, ako zagovarja ustmeno pogodbo generala Leeja in tovarišev s sovražniki, — toda nikakor ne morem odobravati njegove metode, da naj bi se namreč vojevalo z Indijanci v nižavah. Rekel sem, da se preveč raztreseno bojuje. Segnati bi moral vse Indijance v jeden kraj — v jeden pripraven kraj, kjer bi imel za obe stranki dovolj živeža, in potem naj bi priredil splošen pobjo. Rekel sem, da ni za Indijanca nič bolj prepričevalnega, kakor ravno splošen pobjo. Če bi se s tem načrtom ne strinjal, sem rekel, bi bilo najgotovjše sredstvo za Indijance mlo in vzgoja. Milo in vzgoja ne vplivata sicer tako naglo, kakor klanje in pobjo, toda na pol ubiti Indijanec si še opomore, — ako se ga pa umije in obleče, ga to prej ali sle umori. To spodkopuje njegovo konstitucijo, izpodjeda mu korenine njegovega življenja.

„Gospod minister“, sem dejal, „prišel je čas, ki zahteva krvave grozovitosti. Obsodite vsakega Indijanca, ki se roparsko vlači po nižavah, na mlo in abecednik, to se pravi, obsodite ga na smrt!“

Vojni minister me je po mojem govoru vprašal, če sem član kabineta, in jaz sem mu pritrdil. Vprašal me je, kakšno službo opravljam, — no — jaz sem mu odvrnil, da sem tajnik pri senatnem odseku za školjke.

Nato so me spravili zaradi uradniškega razžaljenja v arest — ter mi za boljšo polovico dneva vzeli prostost.

Skoro sem že sklenil, da bom odslej molčal, in pustil vlado, naj dela kar hoče. Toda klicala me je dolžnost, in jaz sem bil poslušen.

(Dalje prihodnjik.)

To zborovanje je bilo veličastna manifestacija katoliško-narodnih Moravanov, in je zopet dokumentiralo, da ta stranka na Moravskem živahno deluje in napreduje.

Shod češke katoliško-narodne stranke.

Dne 27. in 28. marca se je vršil v Pragi strankarski shod zaupnikov češke katoliško-narodne stranke ob navzočnosti 360 delegatov. Na shodu je popolnoma porazila krščansko-socialna skupina fevdalno-konservativno. Začetkom shoda je izjavil konservativni govornik, da je zborovanje proti-statutarično, a ne glede na ugovor, so prešli na dnevni red, na kar so konservativci izjavili, da se zborovanja ne bodo udeleževali.

Shod je sklenil, da se imenuje odslej stranka: „krščansko-socialna.“ Sklenilo se je ustanoviti češki neodvisen krščansko-socialen dnevnik in lastno tiskarno. V izvršilni odbor so izvolili samo krščanske socialce, med njimi poslanca brata Mysliveca in dr. Horskega.

S tem odločnim korakom je zaključen proces, ki je že dalje časa stabiliziral češke katolike in oviral hitrejše in uspešnejše napredovanje.

Gotovi aristokratični krogi na Češkem so pač skozi in skozi katoliški, manjka jim pa žalibog umevanje sedanjih demokratičnih teženj. Ti krogi se še vedno ne morejo vmisliti v čas splošne in enake volilne pravice, ko vsak državljani vedno bolj postaja politično zrel in hoče biti tudi politično upoštevan, ter ne morejo razumeti, da je samo onim strankam zagotovljen in mogoč obstoj, kitemelje na tem ljudskem mišljenju in stremeljenju.

Da se je ta potrebna ločitev duhov izvršila, ima največ zaslug praški kardinal Skrbensky, ki se je odločno postavil na stran krščanskih socialcev.

Svoboda na Ogrskem.

O preganjanju slovaškega tiska priča zelo veliko mala statistika tiskovnih pravd samo enega lista „Ludove Noviny.“

V teku dveh let je le-ta list moral plačati 19 tisoč kron globe zato, da je povedal ljudstvu resnico. In v tem času je bilo 20 rodoljubov-dopisnikov tega lista zaprtih. Letos se je ta globa povečala za 1600 kron in dva sotrudnika čakata, da bodeta zaprta; koliko jih še bode sledilo, ve samo Bog in požunski državni pravdnik Glosz.

„Ludove Noviny“ izhajajo že 61 let; 56 let so obiskovale svoje naročnike pod naslovom „Katoličke Noviny“ in pet let se že bore za slovaško ljudstvo kot „Ludove Noviny.“ Visoka gospoda, ki hoče vladati ljudstvu ne z ljubeznijo, ampak s palico, oropala je list ob katoliško ime. Uredništvo je moralo ime spreminiti ne radi tega, ker se je pregrešilo zoper katoliško vero, temveč le zavolj tega, ker je javno pribilo vsak greh, ki ga je madjarska gospoda storila zoper vero in pravost slovaškega ljudstva.

Drugim slovaškim listom se ne godi bolje. — „Slovensky Tyždennik“ je bil tekom enega leta obsojen k globi 5700 K in k ječi na eno leto in sedem mesecev.

Pred kratkim je začel izhajati slovaški dnevnik „Slov. Dennik“, kar pomeni nove žrtve za slovaške rodoljube, a tudi novega soboritelja.

Ministrstvo Luzzatti v Italiji.

Po daljših konferencah se je posrečilo sestaviti Luzzattiju, kateremu je poveril kralj to nalogo, novo ministrstvo. Glavno oporo novega ministrstva, katerega večinoma vse stranke simpatično pozdravljajo, tvori Giolittijeva frakcija.

Luzzatti sam velja za najboljšega italijanskega nacionalnega ekonoma in je star parlamentarec. Ali se mu bo pa posrečilo zmagati težave, ki so zvezane z vladno predlogo glede ladjeplovbe, radi katere sta padla že dva kabineta, še ni mogoče zagotoviti.

Nov brambeni zakon za Bosno in Hercegovino.

V vojnem ministrstvu se pripravlja načrt za nov vojni zakon za Bosno in Hercegovino. Sedanji brambeni zakon izvira iz leta 1880 in je le provizoričen, ker takrat še ni bilo rešeno državno-pravno razmerje obeh dežel. Ker je z aneksijo to razmerje definitivno rešeno, treba tudi dosedanj provizorični brambeni zakon nadomestiti s stalnim. Vendar pa se ne misli na osnutje posebne deželne brambe za anektirani pokrajini.

Novi nemški kancler v zagati.

Novi nemški kancler Bethmann-Hollweg s svojim rimskim obiskom ni posebno srečen. Ko se je odpeljal v Rim, je odstopilo Sonninovo ministrstvo. V Berlinu sumijo, da so krizo nalašč zato povzročili, ker je vlada odstopila že pred glasovanjem v zbornici, da ne dobi Bethmann-Hollweg v Rimu nobene vlade, s katero bi zamogel razpravljati.

„Schlesische Zeitung“ celo trdi, da pomenja Sonninov odstop naravno demonstracijo proti Nemčiji. Ob Seini v Parizu in ob Temzi v Londonu ravno tako sodijo in naglašajo, da ko bi se ne bilo šlo za italijansko demonstracijo proti Nemčiji, bi bil kralj ravno z ozirom na Bethmann-Hollwegov obisk za kratek čas odklonil demisijo.

Strogo uradni listi seveda izkušajo oslabiti vtis, ki ga napravljajo italijanska protinemška demonstracija in birokracija.

stracija, ampak priznati pa le morajo, da je položaj za Bethmann-Hollwega jako siten. Nemški kancler se ne bo mogel bahati, da ima osebne prijatelje v Rimu med ministri, ker občevanje z ministri, ki gredo v penzijo, ni pravo občevanje z ministri.

Italijanski kralj je hotel potolažiti nemškega kanclerja in mu je podelil najvišji red, s katerim razpolaga, namreč Anunciatski red, ki je najvišje italijansko odlikovanje in ki daje odlikovancu celo pravico, da lahko naziva italijanskega kralja „ljubi moj bratranec.“ Anunciatski bratanci italijanskemu kralju so precej redki. Bülow in Goluchowski sta bila anunciatska bratranca, Aehrenthal pa še nima te časti.

Druga poročila pa naglašajo, da zdaj, ko sta se spravili Rusija in Avstrija, hoče biti Italija zopet zvesta „trozveznica“, dasi je pokazala svojo veliko ljubezen svoji ljubi zaveznici Avstriji takrat, ko se je izognil ob obisku laškega kralja ruski car Avstrije. Zdaj je seveda položaj nekoliko izpremenjen. Diplomatične zveze med Avstrijo in Rusijo so normalne, brez Lahov in brez raconiškega programa, sta se pogodili Avstrija in Rusija.

Italiji je zdaj zopet zato dobra trozveza, ko jo je posadil Izvolski na — dilco.

Neguš Menelik umrl.

„Agence Havas“ javlja, da je umrl neguš Menelik, cesar Ethiopije. Kakor znano, je bil neguš že dalje časa bolan in se je že večkrat poročalo o njegovi smrti.

Umrl Menelik je bil zelo zanimiva in markantna prikazen med afrikanškimi vladarji in je znal s spretnim reformatoričnim delom povzdigniti svojo državo tako, da so vse tuje države skušale živeti z njo v prijateljskem razmerju.

Ustavni boji na Angleškem.

Asquithova vlada je očitno v zadregi. Pred razpustom zadnjega parlamenta in potem v volilni borbi je nastopala proti gosposki zbornici tako energično, da ni bilo o njenih namenih soditi drugače, kakor da bo z vso močjo vodila boj za odpravo gosposke zbornice. Toda pri volitvah ji sreča ni bila mila. Znano je, da so liberali dosegli komaj večino. In v liberalni stranki niso vsi člani zanesljivi. Ta stranka sploh ni popolnoma enotna. Levo krilo je v vprašanju svobodne trgovine in v stališču proti gosposki zbornici zelo radikalna. Toda na drugem krilu so omahljivi, kakršnih se dobi povsod. V odločilnih trenutkih pridigujejo zmernost, in vsak hip so pripravljeni, obračati plašč po vetru.

Ce bi bila liberalna večina impozantna, bi izginil vpliv takih polžarjev in njihove posebnosti ne bi bile nevarne. Danes pa ne sme Asquith izgubiti ne enega glasu, če noče, da pride v nevarnost obstanek liberalne vlade.

Tej neodločnosti se pridružuje še konservativno stališče kralja Edvarda. Ni se torej preveč čuditi, da je politika vlade proti gosposki zbornici precej polovičarska.

Za avstrijske nazore je seveda še vedno radikalna. Če bi pri nas minister tako nastopil proti gosposki zbornici, kakor Asquith, bi ga imenovali naravnost revolucionarja.

Asquith namerava vložiti v zbornici poslancev sledeče resolucije:

1. Priporoča se izjaviti, da gosposka zbornica ni sposobna, odklanjati proračun, ali mu obešati kakšne dodatke. Ta omejitev pravic gosposke zbornice pa ne sme služiti za pretvezo, da bi se zmanjšale ali omejile tudi pravice in privilegije poslanske zbornice.

2. Priporoča se, tako omejiti pravice gosposke zbornice glede na druge predloge, da postane vsaka predloga tudi brez soglašanja gosposke zbornice zakon, če se v treh zaporednih zasedanjih sprejme v zbornici poslancev in če se vpošlje gosposki zbornici vsaj mesec dni pred koncem zasedanja, predpostavljaje, da je dobila kraljevsko sankcijo, in da je od dne tretjega sprejetja v zbornici poslancev pretekla doba dveh let.

3. Priporoča se, omejiti dobo enega parlamenta na pet let.

Kako bodo ti zanimivi boji v domovini parlamentarizma končali, se še ne more prerokovati. Najbolj verjetno je, da bo zbornica zopet razpuščena in se bodo vršile nove volitve, ki naj konečno odločijo nadaljni razvoj. Obe glavni stranki se tudi že intenzivno in živahno pripravljajo na volilno borbo, ki bo gotovo brezprimerno vroča.

Korupcija v Rusiji.

Velikansko senzacijo vzbuja v Petrogradu aretacija najuglednejšega ruskega plemenitaša — princa Volkonskega in beg princa Lobanov-Rostovskega, ki sta bila oba osebna in intimna prijatelja carjeva.

Oba princa sta več let goljufala ruski Rudeči Križ na ta način, da sta pod njegovo firmo razpečevala podobne careviča, album rusko-japonske vojske in neko revijo za rusko kulturo in zgodovino.

Tudi princesa Lobanov je goljufala z neko družbo ruskih usmiljenih bratov.

Vsako leto sta ta dva aristokrata na škodo Rudečega Križa napravila dva milijona rubljev dobička. Časopisje ostro napada korumpirano rusko aristokracijo in birokracijo.

S tako Rusijo slovanska vzajemnost gotovo ne bo nikoli zmagala. Potrebni bo še mnogo korenitih preobratov, predno bomo morali resno govoriti o praktični slovanski vzajemnosti, ki naj ima tudi kaj dobrih posledic. Take koruptne razmere in npravna skvarjenost potisne gotove ideale v megleno ozadje.

Raznoterosti.

Našim naročnikom.

Pri pregledovanju upravnih knjig smo našli, da še več naročnikov ni poravnalo zaostale naročnine. Opozarjamo vse, da bi bili mi primorani dotičnim naročnikom ustaviti list, ki v najkrajšem času ne bo do storil svoje dolžnosti. — Ob enem pa vabimo, da se naši somišljeniki pridno naročajo na naš list in ga razširjajo ter sanj agitirajo med znanci in prijatelji. „Straža“ je postalo priljubljeno glasilo našega ljudstva na slovenskem Štajerju. List stane do konca leta 9 K, za četrta leta 3 K, za en mesec ono krono. Za pošiljanje denarja se položnice na razpolago.

Iz šole. Na ljudski dvojezični šoli v Selnici ob Dravi je razpisano mesto učitelja. Šola je štirirazredna in se nahaja v drugem plačilnem razredu.

Gradec. C. kr. kmetijska družba štajerska. Za slovenskega tajnika je imenoval centralni odbor gospoda Franjo Holca. S tem se je ugodilo dolgoletni zahtevi slovenskih udov kmetijske družbe.

Poziv abstinentom in prijateljem abstinence gibanja med štajerskimi Slovenci. O priliki obnega zbora Zveze slovenskih učiteljev in učiteljic na Štajerskem se vrši v Celju v Narodnem domu dne 3. t. m. ustanovni shod štajerskih abstinentov, h kateremu vabi najljudnejše somišljenike brez razlike stanu in političnega naziranja k mnogobrojni udeležbi predsednik pripravljalnega odbora Anton Ogorelec.

Novi korni poveljnik v Gradcu. Dosedanji poveljnik III. kora v Gradcu F.C.M. Potiorek bo imenovan glavnim vojaškim nadzornikom na Dunaju. Njegovim naslednikom v Gradcu se imenuje fml. Karl Schikofsky, dosedaj namestnik poveljnika avstrijske deželne brambe.

Iz pošte. Za poštne kontrolorja v Zidanem mostu je imenovan Alfred Gschiel, dosedaj pošni oficijal v Gradcu.

Regulacija Drave. Od poučene strani se nam poroča: Ptujski Ornig razpošilja občinam vzorce prošnje na c. kr. namestništvo v Gradcu zaradi regulacije Drave. Dobro znano pa mu je, da namestništvo ni proti regulaciji Drave, temveč je za njo mnogo storilo iz lastnega nagiba. Krivec v celi stvari je nemška večina deželnega odbora, ki že dve leti ne stori svoje dolžnosti in niti ne izplača denarja, katerega je deželni zbor dovolil. Toda Ornig in tovariši podpirajo to večino, zato pa nastavljajo sedaj prošnje na napačen naslov. Prazen je tudi izgovor, da deželni odbor nima denarja na razpolago. Zakaj pa je potem z novim letom 1910 zvišal plače nemškim uradnikom? Odkod je vzel ta denar? Ampak za slovenske kmete nima vinarja, za nemško uradniško go spodo pa tisočake. Gospod Ornig, tukaj zastavite svoj vpliv, ker je deželni odbor pravo mesto za pritožbe, oni deželni odbor, v katerem imajo vaši prijatelji večino.

Hofratska „Sloga“ bi rada igrala ulogo narodnega lista in zato se tuintam obregne na naše liste, kadar se ji sanja, da so se kaj proti narodnosti pregrešili. Tako se je hofratska telka v zadnji številki razljutila in čez svoje umazane čeljusti potegnili „Slovenskega Gospodarja“, ker je priporočal udeležencem županskega tečaja sandvirtovo gostilno v Vetrinjski ulici. Časnikarski analfabet po milosti darežljivih starih liberalcev vzdržane „Sloge“ pristavlja veleumno: „Dosedaj smo smatrali „Sl. G.“ za — narodnega...“ Velika čast ravno ni, če smatrajo narodne dvoživke koga za narodnega, ampak gotovo je, da se „Slovenski Gospodar“ tudi zaradi priporočitve onih gostilne narodno ni niti najmanj pregrešil; kajti gostilničar pri „Sandvirtu“ in njegova družina je slovenska. Čevljarji okoli jezljive „Sloge“ naj raje sodijo čevlje, ne pa razmere, ki so jim neznane. Ali pa če že hočejo soditi o narodnosti, naj nam raje povejo, kako naroden je njihov pristaš pri Sv. Roku ob Sotli, ki je ob grobu slovenskega narodnjaka pred slovenskim ljudstvom na slovenskih tleh govoril v nemščini?

Liberalna domišljavost. V svojem poročilu o dr. Šusteršičevem govoru pravi „Narodni Dnevnik“ tudi, da je „mož govoril, računajoč z „inteligenco“ poslušalcev. Gotovo trpite na megalomaniji! Drugače si ne moremo razlagati smešnega ponašanja z vašo „inteligenco.“ Ker je to vaše duševno razpoloženje stalno, je gotovo znak neke boleti; zato se nam smilite, in se nočemo z vami prerekati. Povemo vam samo dvoje. Prvič: Kadar boste imeli vi v svojih vrstah zbrane toliko zdrave inteligence, kakor mi, potem bodo priče zvezde padati od žalosti. Edina tolažba je, da to ne bo nikoli, ker še tista malenkost inteligence, ki ste jo imeli, se rapidno zgublja in bo v kratkem ostala samo še velika ničla. Drugič: Znak največje duševne revščine je, ako mora človek vedno in povsod hvalisati svojo namišljeno, z raznimi tuji prireski našemljeno inteligenco.

Zveza slovenskih učiteljev na Štajerskem, ki se smatra kot najmočnejša liberalna organizacija na

slovenskih štajerskih tleh, ima na belo nedeljo svoj občni zbor v Celju. O vseh rečeh se bo govorilo, le eno bomo zopet pogrešali, namreč razgovor vprašanja, kako spraviti v vrste slovenskega liberalnega učiteljstva več narodnega čuta, ki bi se vzlasti naj kazal v šoli pri vzgoji slovenskih otrok. Seveda, ravnatelj Schreiner bo težko zadel to struno, kajti ravno on je glavni povzročitelj, da se mora slovenskim otrokom na štajerskem že v tretjem šolskem letu vbijati nemščina v glavo. Zato bo gotovo izostalo tudi iz vrst slovenskih učiteljev vprašanje na Schreinerja, zakaj se na mariborskem učiteljskem tako očetovsko pazi na nemški profesorski in dijaški material. Pač pa lahko Zveza slovenskih učiteljev izreče ravnatelju Schreinerju zahvalo, da se sme na učiteljskem nemoteno širiti „Učit. Tovariš.“

Zakaj obstrukcija? Kako sovražno postopa nemška večina deželne odbora proti kmečkim interesom, pripoznavajo sedaj tudi glasila nemških štajerskih kmetov. Deželni zbor je dovolil 40.000 kron v svrhu, da se izvršujejo s 1. aprilom postave o deljenju skupnih posestev, o zlaganju kmečkih posestev, kmečkih posestev, o varstvu alp in o odvezi gozdnih in pašniških servitutov. Ta denar se je dovolil že lani v oktobru v deželnem zboru in bi se izvrševanje moralo začeti s 1. aprilom. Državna vlada je tudi vse pripravila, a glej, nemška večina deželne odbora ni storila ne koraka. Tukaj se vendar ne more izgovarjati na obstrukcijo, pač pa obstrukcija lahko kaže na svojo opravičenost proti taki nemarnosti!

Oči nam odpira „Narodni Dnevnik“, da lahko spregledamo, kake zahrbtnje namene so imeli ti preklicani klerikalni politiki z občnim zborom Slovenske kmečke zveze. Klerikalci so namreč spoznali, da se Nemci zaradi tega nočejo z njimi o ustavljenju obstrukcije pogajati, ker klerikalci aspirirajo na Gradec. Zato so si naročili dr. Šusteršiča, da je klerikalce poučil, naj puste aspiracije na Gradec, in da je s tem pomiril Nemce. Štima! Zdaj so torej, hvala Bogu, odprta vrata za pogajanja o obstrukciji in že prihodnje dni bomo videli, kako bodo naši poslanci zgrivani lezli skozi ta vrata na pogajanja. Kajti „Narodni Dnevnik“ je tudi iz govorov dr. Korošca in Robiča, katerih sicer žal ni slišal, jasno razbral, da se klerikalci začnejo uvikati in iščejo sporazuma v Gradcu. Zborovalci seveda tega, kakor nam sveto zatrjuje isti list, niso niti opazili. Vendar „Narodni Dnevnik“ je pač brihten, zato je spoznal ta razloček in prišel zopet enkrat do prepričanja, da so nas naši voditelji na občnem zboru S. K. Z. javno in očitno za nos vodili. In nauk iz te historije? Ljudstvo naj kmečki stranki obrne hrbet in gre za zastavo dr. Kukoveca. Semkaj torej pes tace moli, ampak novo in izvirno to ni?

Občni zbor S. K. Z. K. poročilo v zadnji številki „Straže“ poročamo še dodatno:

Pred zaključkom občnega zbora so nekateri zborovalci stavili vprašanja. Gospod Bratušek je omenil zadevo kletarskega nadzornika in protestiral proti imenovanju Flucherja. Dobil je zagotovilo od poslancev, da se štajerskojanske in liberalne nakane ne bodo vresničile. Tudi gospod Kokelj, ki je vprašal glede regulacije Drave, je dobil zadovoljiv odgovor v smislu, kakor prinašamo na drugem mestu. Župnik Gomilšek je pa končno opozarjal na podrobno delo in navduševal za živahno in sistematično agitacijo.

Nato je predsednik Roškar zaključil sijajno zborovanje.

Kolikor smo se pozneje informirali pri zborovalcih samih, so bili vsi zelo zadovoljni, da, naravnost presenečeni radi mnogobrojne udeležbe iz vseh strani Spodnjega Štajerja in radi sijajnih, temeljitih in vinkujučih govorov naših poslancev, posebno voditelja V. L. S., dr. Šusteršiča, čegar govor bo ostal vsem v trajnem spominu. Polni novega ognja in mladostnega navdušenja so šli zborovalci na svoje domove.

Zadovoljila jih je tudi restavracija Narodnega doma, ki je pri vsem navalu in ogromnem številu gostov dobro in pošteno postregla.

Shod so pismeno pozdravili in izrazili poslanecem zaupanje tudi: Politično društvo za laški okraj, in društvo pri Sv. Emi.

Pozor pred posilinemškimi nabirači starin! V Mariboru dobro znani, sladkomili nemško-nacionalni zagrizenec slovenske krvi in slovenskega imena uprizarja že dalje časa pravi lov na starine za mariborski nemški muzej. Pomagajo mu pri tem mariborske nemške dame. Oblétavajo zlasti mariborsko in ptujsko okolico, oglašajo se celo v župniščih in nabirajo starine za nemški muzej. Kar so doslej nakupili v tem muzeju, je čez polovico slovenska last. Vse to naj služi v poveljevanje „nemške kulture“ in politike na Spodnjem Štajerskem. S slovenskim denarjem so obogatili „nemški“ trgovci in obrtniki, s slovenskim denarjem so napolnili svoje „šparkase“, slovenska posestva grabi Südmarka, slovenske otroke lovi Schulverein v svoje šole ter dela iz njih janičarje vsenemške politike. Enako nas hočejo zadušiti in zanikati na kulturno-zgodovinskem polju, češ, vse je delo „nemške kulture“, Slovenci so divjaki, ali jih sploh ni, pritepli so se kakor cigani na Štajersko. Nemški „Volksrati“ dobro umevajo velik pomen zgodovinsko-kulturnih muzejev. Kdor da tem ljudem najmanjšo stvarico, stori isto, kakor kdor daruje kaj Südmarki ali Schulvereinu. Mi štajerski Slovenci imamo svoj muzej v Mariboru, zanj delujmo iz vseh moči — brez razlike političnega mišljenja. Seveda, posilinemški a-

gitatorji imajo na razpolago denarja, kakor blata. Pa vsak Slovenec, ki za denar proda kako starino tem našim grobokopom, je ravnotako graje vreden, kakor tisti, ki iz gole sebičnosti prodajajo Südmarki svoja posestva. Slovenski Štajer Slovence! Če pride tak nabirač k vam, pokažite mu vrata. Povejte jim, naj si zbirajo v svoj „muzej“ razbite šipe slovenskih hiš, z blatom omazane table, od magistrata odstranjene slovenske napise, literarne proizvode „Štajerca“ in „Marburgerce“. To je pristno kulturno delo spodnještajerskega nemštva!

Vodilni rodoljubni krogi, poučite o tem ljudstvo! Kogar ne poznate kot zanesljivega rodoljuba, ne dajte mu za kak „muzej“ niti kravjega parkla. Zadosti dolgo nam že režejo remenje iz hrbta.

Zveza slovenskih deklet. Odbor Z. S. D. je imel v torek, dne 29. marca popoldne v Mariboru odborovo sejo, da se posvetuje in sklepa o poletnem delu dekliške organizacije. Sklenilo se je, da se priredi v najbližnjem času poseben večdnevni gospodinjski tečaj za naša dekleta, na katerem bi se predavalo v teoretičnem in praktičnem smislu. Predavanja se naj našajajo bolj na strokovne predmete. — Glede podrobnega delovanja so se posameznim odbornicam določila okrožja po dekanijah in okrajih. — Več važnih sklepov se je sklenilo glede na naše narodno-obrambno delo, pri katerem naša dekleta lahko mnogo sodelujejo. — Znake Z. S. D., ki so kaj lično izdelani, naj naročajo Dekliške zveze skupno. — V poletju se bodo vršili večji dekliški shodi, združeni s shodi Marijinih družb po raznih dekanijah. Članicam Z. S. D. se priporoča, da pridno dopisujejo v „Naš Dom“, ter razširjajo naše liste: „Stražo“, „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“.

Repenč! se v „Narodnem Dnevniku“ neki mariborski liberalci nad dr. Šusteršičevim govorom na občnem zboru K. Z. Iz napadov v „Nar. Dnevniku“ na dr. Šusteršiča se spozna, da je on na občnem zboru K. Z. v svojem govoru v Mariboru liberalcem in „konservativnim“ slogašem hofratskega kova pošteno pokrtačil kosmato vest. Liberalci so z žensko radovednostjo in židovsko vsiljivostjo silili na naš shod. Pristaše naše stranke pa zanima malokedaj, da bi šli na liberalne shode. Dasiravno je bil vstop k shodu dovoljen edino-le somišljenikom, vendar smo bili izjemoma tako milostni proti radovednim gospodom liberalcem in slogašem, da so smeli v zborovalno dvorano. A lepo mirni so bili ti gospodje. Še poročevalcu „Nar. Dnevnika“ se ni zljubilo delati kake neslane medklie, kajti pri pogledu na stotine in stotine zbranih naših mož mu je gotovo liberalno srce iz strahu nemirno utripalo, da utegne vsak hip zleteti iz dvorane, če bi ne brzdal svojega jezička. Kar si na zborovanju ni upal, to uganja sedaj v svetovnem „Dnevniku“. Korajžni ljudje!

Zopet liberalno obrekovanje dr. Benkoviča, „N. Dnevnik“ je pred kratkim pisal, da je dr. Benkovič na celjski pošti z nekim uradnikom Slovence v uradni zadevi le nemški govoril. Po dobljenih informacijah je cela „storija“ izmišljena, ker dr. Benkovič še nikdar ni bil pri dotičnem uradniku, kakor tudi ne pri dotičnem oddelku poštne urada. — Naj „Narodni Dnevnik“ rajši malo potipa one liberalne glave, ki v občevanju z uradniki na okrožnem sodišču, tudi s pisarniški uradniki, tolčejo blaženo nemščino. Imena na razpolago.

Kaj pomeni to? Liberalni slovanski listi so začeli napadati slovansko opozicijo v parlamentu. Pri-družil se jim je tudi celjski „Dnevnik“. Cui prodest? Ali Slovanom, ali vladi, na to ni težko odgovoriti. Če se branijo naslova vladni hlapeci, je to le čin umazane hinavščine, ki jo igrajo pred slovenskim ljudstvom.

Zmaga S. K. Z. V okolici Šmarje pri Jelšah so se začele volitve v občinski odbor. Dne 30. je volil III. razred. Na celi črti z vsemi 8 kandidati je zmagala naša kmečka stranka. Liberalci in štajerskejanci so šli skupno v boj proti nam, a jim tudi narodno izdajstvo ni nič pomagalo. Slava našim vrlim volilcem in izvoljenim!

Prav neumno zagovarja sredin „Slovenski Narod“ čudno postopanje hofrata Ploja v proračunskem odseku, kjer bi lani moral obstruirati ob posvetovanju glede laškega vseučilišča, a je to svojo dolžnost na ljubo vladi izpolnil tako, da je govoril celih pet minut. Pravi namreč, da je hofrat Ploj moral napovedati v imenu Narodne zveze obstrukcijo in bi torej (sedaj citiramo dobesedno!)

„dr. Ploj stvari le škodoval, če bi bil podal svojo velevažno izjavo in ji takoj z obstruiranjem vzel vsak pomen...“

Zares klasično-neumno! Če kdo to izvaja, s čemur preti, vzame svojemu pretenju vsak pomen! To lahko samo en hofrat razume! Vrhutega pa se nam poroča, da Ploj niti ni bil pooblaščen, dati kake izjave, ampak imel je samo dolžnost, izvajati sklep Narodne zveze, in drugega nič. Izvajal je sklep s petminutnim govorom, ki je gotovo najkrajši govor v vseh parlamentarnih obstrukcijah.

Dr. Bauer kanonik. Poslanec v hrvaškem saboru č. g. dr. Bauer je imenovan za kanonika zagrebskega kapitlja.

Matica Slovenska. Cenjena rodbina + dr. K. Bleiweisa viteza Trsteniškega je izročila Slovenski Matici dragocene spomine na dr. Janeza Bleiweisa, med njimi srebrn venec, ki so mu ga ob 70letnici poklonile narodne dame, diplome raznih mest, čitalnic itd., o častnem članstvu, mnogo trobojnic, zastav in mnogo knjig, končno tudi stekleno šrambo za knji-

ge, ki mu jo je ob 70letnici poklonila njegova rodbina. Vse te spomine je Matica spravila kot del bodočega Narodnega Muzeja.

Slovenskim tiskarnam. Matica Slovenska razpisuje s tem natečaj za tisk sledečih publikacij: 1. Zabavne knjižnice XXII. zvezek (kakih 12 tiskanih pol). 2. Prevodi iz svetovne književnosti, VII. zvezek (19 tiskanih pol). 3. Letopis (kakih 8 tiskanih pol). — Te knjige se bodo tiskale v 4800 izvodih. Format in papir Zabavne knjižnice in Prevoda bo tak kakor v dotičnih knjigah Maticе Slovenske za leto 1909 (41 vrstic na 1 strani), format in papir Letopisa pa tak kakor v Letopisu za leto 1907. Stavek kompresen.

P. n. slovenske tiskarne se s tem pozivljejo, da pošljejo svoje oferte do 7. aprila t. l. upravi Maticе Slovenske v zaprtih kuvertah. Dne 7. aprila, ob 9. uri dopoldne, se bodo oferti otvorili. P. n. gospodi oferenti so vabljeni, da pridejo ob tej uri v društvene prostore Maticе Slovenske, Ljubljana, Kongresni trg štev. 7.

V ofertu je navesti: 1. ime knjige, 2. ceno za stavek in tisk pole pri 4800 izvodih, 3. ceno za eventualni petit-tisk, tabele itd. (ne tarifalno, ampak z določeno svoto pro pola), 4. ceno papirja pro 1000 pol, 5. ceno za eventualnih daljnih 100 izvodov, 6. ceno za ovoj.

V ofertu je ločiti ceno za tisk in papir. Priložiti je vzorec papirja in duplo. Cene je razumeti franko Ljubljana. Uprava Maticе Slov.

Štajersko.

Mariborske novice.

Tatvina. Dne 28. marca je bilo zasebnici Mariji Verth v Mariboru ukradenih krog 30.000 kron v denarju in raznih drugih vrednostnih papirjih. — Osumljen je neki husar imenom Drenovsky, da je pokradel dotični znesek.

Samoumor. Dne 29. marca je raz pobreškega broda skočila v Dravo 17letna Kristina Kleinšek. Izginila je v dravskih valovih. Vzrok baje nesrečna ljubezen.

Mariborska nemška mestna hranilnica. Dne 29. marca se je izvolil za ravnatelja tega zavoda dr. Amand Rak, za njegovega namestnika baron Basso.

Roparski napad. V predzadnjem listu smo poročali o nekem roparskem napadu v Leitersbergu. Kakor se nam poroča, je vsa zadeva od Baumana izmišljena. Ta je bil, kakor je pozneje v bolnišnici sam orožniku pripoznal, pijan, in je vsled pijanosti poškodbe na glavi zadobil.

Luna trka mariborske liberalne Nemce in nemškutarje, ki vabijo celo Slovence, da bi pristopili k društvu „Freie Schule“, obenem pa naglašajo: „Der Verein „Freie Schule“ ist un d b l e i b t e i n d e u t s c h e r V e r e i n.“ Kaj pa na te besede vi zaslepjeni liberalni Slovenci rečete, ki se toliko zavzemate za to „prepotrebno“ društvo „Svobodna šola“. Mar se vam bodo vendar enkrat oči odprle?!

Slovensko gledališče v Mariboru. Na belo nedeljo se igra veseloigra v treh dejanjih „Klofuta za stotisoč frankov“. Igra je francoskega izvira in vzbuja zelo veliko smeha. Iz nje se razvidi, kako Francozje vzamejo takoj za zlo, ako se prisloni komu kaka klofuta.

Zaročil se je g. Ivan N. Šoštarich, tukajšnji trgovec z gđ. Jelisavo Bartovo, hčerko veletrgovca Leopolda Barta v Mariboru.

Celjske novice.

Umrli je zadnjo sredo zvečer v Celju znani pošni uradnik Ballogh.

Pri naboru, ki se vrši te dni v Celju, se naši fantje lepo obnašajo. Ni divjega krika in pijanega vpitja. Tudi ni čuti, da bi se kje stegli. Večina fantov ima slovenske trakove na prsih.

Od velikonočnega streljanja je prišlo v celjsko bolnišnico pet ponesrečencev. Da so ljudje vendar tako neprevidni!

Opozarjamo bralce, ki zahajajo v Celje, da upoštevajo trdke, ki inserirajo v „Straži“: Goričar in Leskovšek, trgovina s papirjem; Ivan Rebek, ključavničar; R. Stermecki, trgovina z manufakturnim blagom; Robert Diehl, žganjarna; Prica in Kramar, trgovina z galanterijskim blagom; Viktor Bevc, slikar; Maks Zabukošek, krojač; Štefan Strašek, čevljar; Fr. Strupi, steklar; Hotel „Pri belem volu“ z gostilno in fижakerijo; Prva južnoštajerska kamnoseška in industrijska družba; Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju.

Na orožniški postaji je na veliki petek zavihrala črna zastava; njen načelnik ritmojster R. pl. Detela, sin bivšega kranjskega deželne glavarja, je namreč umrl na sušici v Ljubljani v Leonišču.

Velikonočne procesije ob Vstajenju so se tudi letos vršile slovesno v najlepšem redu. Pri procesiji kapucinske cerkve se korporativno procesije udeležuje občinski zastop slovenske okoliške občine. Pri Marijini ali nemški cerkvi svira mestna godba; korporativno se te procesije udeležuje gospejno društvo z zastavo. Pri opatijski mesnožupnijski procesiji nastopa korporativno v velikem številu dekliška Marijina družba z zastavo. Pri procesiji cerkve sv. Jožefa je neka posebnost v tem, da se nosijo razna znamenja, n. pr. trnjeva krona itd., ki so v zvezi s Kristusovim

življenjem in trpljenjem. Ob vsaki procesiji so okna razsvetljena in s cvetjem okinčana. Temne ostanejo le kake pisarne in hiše drugovercev. Občinstvo ob procesiji si kleče prosi blagoslova od mrtvih vstalega Žveličarja v najsvetjšem zakramentu.

Ptujske novice.

Ptuj. Na Slomu blizu Ptuja je dne 24. marca umrl Johan Visenjak, znani večkratni deželno- in državnozbornski kandidat „Štajerčeve“ stranke.

Ptuj. Ustrelil se je na Jožefovo pionir Ant. Turk, doma iz Kočevja. Ni se mogel privaditi vojaški suknji, katere se je že lani hotel iznebiti s skokom v vodo, a so ga takrat še rešili. Sedaj se je ustrelil.

Požar na ptujskem gradu. Na velikonočno nedeljo se je na ptujskem gradu vnela lesena streha na ledenici. Požar je nastal po krivdi nekega fanta, ki je v bližini grada streljal; goreči papir iz pištole je padel na streho, ki je bila v trenutku v ognju. Ptujška požarna bramba je zabranila večjo nesrečo.

Grofica Herberstein, po vsej ptujski okolici dobro znana po svojem blagem in usmiljenem srcu do revežev, je nevarno zbolela, in je malo upati, da okreva. Sedaj biva na Semeringu.

Sulferajnska šola na Bregu pri Ptujju še ne bo tako kmalu pod streho; govori se, da je sploh ne bo, kar bi zlasti Dražančani z največjim veseljem pozdravili. Bila bi samo mučilnica za slovenske otroke.

Slovenski ni znal! Ko se je zadnji terek peljala velika množica vrlih slovenskih mož na zborovanje v Maribor, je vprašal nemški konduktar na Pragerskem (seveda v blaženi nemščini): Kam pa se peljate? Odgovori mu odlični slovenski gospod: Na zborovanje! Nemo pa je rekel, kakor je on razumel: A, nach St. Urbani (k sv. Urbanu). To vam je bilo smeha!

Uganka. V uradnem listu ptujkega glavarstva, ki se sploh „odlikuje“ po svoji nemški slovenščini, beremo v zadnji številki na več mestih o „zatoru zajca.“ Kaj je neki to?

Drugi kraji.

Pobrežje pri Mariboru. V noči dne 29. marca si je prerezal vrat z britvijo 40letni železniški delavec Franc Mlinarič vsled pijanosti. Mlinarič je namreč čez praznike vse denarje zapil, kar je zaslužil, in se je hotel s silo spraviti iz sveta. Ko je prišel k zavesti, je sam šel v bolnišnico.

Limbuš. Na Janževem vrhu pri Limbušu se je vršila dne 30. marca licitacija vina grofa Merana. Kupcev je prišlo mnogo. Med drugimi so kupili slovenski gostilničarji: Franc Ogrizek od Sv. Križa pri Slatini, Anton Novak in Josip Mule iz Ruš in J. Robič iz Limbuša. Cena vina je bila 47 vin. do 1 K 48 vin. za liter.

Polička vas. Dne 7. aprila t. l. so pri nas občinske volitve. Občani, pokazimo, da smo močje, da smo Slovenci, da smo zvesti, neomajani čuvaji svoje zemlje!

Polička vas pri Jarenini. Naš občinski odbor je imenoval častnim občanom vlč. g. Jos. Čižeka, dekana in duh. svetnika v Jarenini, vlč. g. Evalda Vračka, župnika, g. Franjo Thalerja, župana, in g. Jos. Ferka v Št. Ilju. Imenovani so si pridobili za našo občino velike zasluge.

Hoče. Na Veliko soboto dopoldne je Franc Rečnik, posestnik na Bohovi, padel z neke lestvice, in si pri tem strl desno nogo. Rešilni voz iz Maribora ga je še isti dan prepeljal v mariborsko bolnišnico.

Hoče. Mladeniška zveza v Hočah priredi na belo nedeljo poučni shod s petjem in deklamacijami ob 3. uri popoldne v društvenih prostorih pri g. Rojku. Govori biviš načelnik Z. S. M., Fr. Žebot in dr. J. Leskovar. Stariši, pošljite svoje sinove in se udeležite shoda tudi sami, mladeniči, vi pa pridite vsi! Nikogar se ne bojte!! Povabite drug drugega! Gostje nam dobrodošli!

Sv. Križ pri Mariboru. Umrl je kmet gospod Franc Pipuš, oče mariborskega odvetnika dr. Pipuša. Bil je delaven in varčen, ter je vzorno kmetoval pol stoletja. N. v m. p.!

Sv. Rupert v Slov. gor. Na Veliki ponedeljek pred sv. mašo je želarski sin Janez Lorbek 19letnega posestniškega sina K. Trinkausa, oba iz Čermlejšaka, vsled neprevidnosti s pištolo vstrelil v prsa in ga nevarno ranil. Trinkausa so takoj v bolnišnico odpeljali. Nesreča pač nikoli ne praznuje.

Jarenina. Kakor smo že poročali, se vršijo dne 7. aprila v naši severni občini občinske volitve. „Štajerčev“ ljubljene Reininger se trudi na vse mogoče načine, da bi zlezal na županski stolec. Vidi se pa, da mu še v odbor ne bo možno z lahkoto zlesti. Močje, agitatorji na delo!

Ljutomer. Dne 24. aprila se vrši v Ljutomeru spomladna konjska dirka, prirejena po ljutomerskem dirkalnem društvu. Za zmagovalce so izdana bogata in krasna darila, podarjena od raznih korporacij. Vsak konjerejec, ki se hoče udeležiti dirke, mora to naznaniti najpozneje do 20. aprila. Naznanila sprejme g. Alojz Kranjc v Ljutomeru.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnja „Mlad. zveza“ priredi v nedeljo, dne 3. aprila t. l. ob 3. uri popoldan v hiši g. Antona Zimič občni zbor s tem-le sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govor. Govori urednik „Straže“. 3. Poročilo tajnika, bla-

gajnika in knjižničarja. 4. Volitev novega odbora. 5. Sprejemanje novih udov. 6. Slučajnosti in nasveti. Močje, zlasti mladeniči, udje in neudje, pridite v prav obilnem številu. Pripeljte s seboj tudi svoje tovariše! Tudi drage sosedo vabi uljudno odbor.

Velik javen shod S. K. Z. na Planini se vrši v ponedeljek po beli nedelji na praznik Ozn. M. B. popoldne ob 3. uri v gostilniških prostorih g. Jos. Pinter. Govorili bodo poslanci dr. Jankovič, Pišek in dr. Benkovič. Pričakuje se velike udeležbe tudi iz kozjanskega in laškega okraja. Somišljeniki, na nogo, da bo shod veličastno uspel!

Dobruške toplice. Čudimo se, da je deželni kasir, g. Koschuch, še vedno na Dobrni. Zakaj? Povemo prihodnjič. — Vodovod bi radi gradili v toplice, pa vsak, količak „brihten“ človek uvidi, da bo to delo prazno. Opozarjamo še enkrat naše poslanee, da se po strokovnjakih prepričajo o tem problemu, če ne bo vse izvršen denar.

Škale. Dne 10. aprila t. l. se vrši v Škalah občni zbor bralnega društva. Po tem zborovanju bo predaval deželni poslanec dr. Verstovšek o prstovoljni prodaji kmetij na nekmetje in o na dražbi prodanih kmetijah na Spodnjem Štajerskem.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Naše kat. slov. izobraževalno društvo priredi v ponedeljek, dne 4. apr. t. l. po večernikah zborovanje. Na dnevnem redu je: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govor, (govori urednik Žebot), 3. poročilo blagajnika, 4. poročilo tajnika. Nastopi tudi dekliški pevski zbor. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

St. Pavel pri Prebouldu. Kot odgovor na dopise v „Nar. Dnevniku“ št. 54 in v „Nar. Listu“ št. 12 pošiljam zbirko 5 K, darovano od prizadetih, obmejnim Slovencem v pomoč. Za vsak nadaljni napad po 2 K. — Proučevalci šentpavelske zgodovine, razdiratelji sloge in ljubitelji liberalnih listov, sedaj pa le na delo, saj se gre za narodne koristi! Gradiva je pa tudi dovolj, da se lahko blamirate. — Lojzek.

Preska. Na velikonočni ponedeljek se je zgodil v Preski, občina Križe pri Podsredi, velik zločin. Neki 17letni fant iz Pavlevasi, občina Pišce, je zabodel 27letnega Janeza Kovačiča iz Osredkov, občina Križe. Predrl mu je z nožem kožo, drugo rebro, zgornjo krpo desnega krila pljuč, osrčnik in veliko pulmonalno arterijo, da je tekom treh minut nastopila smrt. Zanimivo je, da je umorjeni sam pravil v jutru svojemu očetu, da je imel strašne sanje in se boji, da se mu bo tekom dneva pripetila velika nesreča. Vzrok je zopet nesrečni alkohol.

Radi cigarete — umor. Blizu Lipnice je v tamonjšni predilnici dne 28. marca popoldne neki 19letni mladenič prerezal svojemu 16letnemu tovarišu žilo na vratu. Ranjeni je umrl. Sprla sta se radi — cigarete.

Od Sotle. Smrt in pogreb slovenskega narodnjaka. Na Veliki petek je umrl v Dobovcu pri Rogatcu gospod Jurij Plevčak, veleposestnik in trgovec z brusi. Rajnki je bil jako naroden mož ter je zaradi svoje narodnosti pretrpel marsikatero bridko v svojem življenju. Slatinskim in rogaškim nemškutarjem je bil radi tega jako v žolodu, toda Plevčakov Jirga se jim ni nikdar vdal, četudi bi mu bila nemškutarija gmotno jako veliko koristila. Bil je res jeklen naroden značaj. Pa komaj zatisne oči, naznanja se njegova smrt prijateljem in znancem samo z nemškimi parte. Mi ne očitamo tega narodnega greha Plevčakovim gospej-vdovi, ki se gotovo ne bi upala tako globoko žaliti svojega, četudi na mrtvaškem odru ležečega moža, ampak to je brez dvoma delo njenih rogaških in slatinskih sorodnikov, ki se pač lahko sramujejo svojega atentata na Jirgovo narodnost. Pa še večjo smolo je imel rajnki na pokopališču. K pogrebu Plevčakovem na Veliko nedeljo pri Sv. Roku ob Sotli je prihitelo jako veliko znancev in prijateljev. Ljudstva je bilo polno pokopališče. Pa komaj je položeno njegovo telo v tisto slovensko zemljo, katero je tako ljubil v življenju, zadoni rajnkemu za slovo glas župnika v blaženi nemščini! Bila je navzoča samo ena pristna Nemka in na stotine slovenskega, nemščine nevedčega ljudstva, in župnik govori nemško, samo nemško. Slogaška narodnost! Prav po hofratskem zgledu! — Tebe, dragi Jirgec, ohranimo v blagem spominu, ker se nisi nikdar sramoval vere in narodnosti. Naše obžalovanje z izrazito obsodbo tistim, ki tvojega narodnega čuta niso spoštovali ob smrti in pogrebu!

Iz Dravske doline. Dne 23. t. m. so se vršile v Lenu pri Ribnici volitve krajnega šolskega sveta. Z žalostno resnico moramo danes priobčiti, da je visela usoda slovenske lehenske šole v tem trenutku na niti izdajstva. Kajti kakor je bilo opaziti v zadnjem času, je bilo pač zanimanje za ta velepomembni korak — izvolitev načelnika krajnega šolskega sveta — pri različnih sicer vrlih domačinih skrajno malomarno. Da je skozi to malomarnost skoraj prišlo načelnitvo krajnega šolskega sveta lehenske šole za vedno v štajerčijanske roke, je popolnoma nedvomno. Toda usoda tega vendar ni hotela. Zastonj so se že veselili različni brezniški štajerčijanci in nemčurji, da dobijo takorekoč poveljstvo čez nas, zastonj so iztezavali suhe kremplje po slovenski šoli, kajti našel se je vendar mož, ki mu je pri vseh svojih skrbih bila na srcu ležeca v trenutku odločitve usoda slovenske šole in z njo slovenski otroci. Kakšne vzroke so imele različne merodajne osebe, da je vsakdo brezpogojno že vnaprej se odrekal temu mestu, nam je v tem slučaju res uganka. (Wesoni, pristaš ptujkega „Štajerca“, je menda že komaj čakal, da

bo po različnih odklonitvah domačinov izvoljen on in skoraj bi se vresničil pregovor: „Če se dva pričakata, se veseli tretji.“ Zakaj gospod Urbanc ni prevzel zopet načelnitva, je navedel zadostne vzroke; omenimo tukaj, da si je on skozi lepo dobo 16 let pridobil za lehensko šolo mnogo zaslug. A bilo je vendar še dovolj drugih mož v krajnem šolskem svetu, ki so zmogli za funkcijo načelnika. (Gospod Urbanc se bi gotovo ne bil protivil izvolitvi, da ni v zadnjem času postal bolehen, kakor je izjavil sam. Gre pa vsekakor njemu zahvala, da je toliko vplival na svoje sovrstnike, da je ostal krajni šolski svet lehenske šole slovenski, kakor je bil do sedaj. A gospodu Forneziju, kot novoizvoljenemu načelniku, pa najsrčnejše čestitamo, ter se mu najtopljeje zahvaljujemo za požrtvovalnost, želeč, da bi mnogo let ohranil to funkcijo — šoli v največjo čast in v korist svojemu narodu. Različnim brezniškim štajerčijancem pa bodi enkrat za vselej povedano, da, kakor dolgo še bije v naših sreih tudi ena kapljica slovenske krvi, naše šole ne izdamo tako zlepa v požrešno, nikdar sito šrelo posilincev. Živeli slovenski kmetje iz Lehna!

Iz žalske okolice. Ker je moj kolega, puščavnik na Mrzlici, utihnil, ga moram vendar vzbuditi, da ne zaspi in se ne zaziblje v sanje, katere bi mu bile mogoče neljube. Gotovo bi namreč sanjal o pretresljivih dogodkih, kateri so se vršili poŠavinski dolini ta mesec. Vršile so se volitve za občinske zastopce v Veliki Pirešici in Petrovčah. Kot gorski samotar, kateri preživi marsikatero nočno uro na prostem, opazujoč pot zvezd, in kot zvesti varuh slovenskega domovja, kot stražnik na nočni straži, kateri mora odganjati neljube mu vsiljivce, ki hočejo gospodarovati po napredni misli, doživljam sem marsikaj zanimivega. Moja gorska kočica stoji na podnožju gore na lepo razglednem kraju, odkoder vidim natančno tudi na občinski urad Velike Pirešice. Pazno sem obračal ves čas pred volitvijo svoj pogled na vsakega, kateri se je vrtel okrog tega dvorca. Večkrat sem opazil škrice iz žalskega trga in enkrat se jim je pridružil še domači učitelj in hajdi v dvorec (pisarno) prepisat imenike! Kakor močje, ki so dobili dekret, da postanejo ministri, odšli so žalski škrice z volilnim imenikom na delo. Delo je bil razdeljeno. Vsak je imel v svojem kraju naporno delo. Eden je obljubljal šole, drugi nove betonirane moste (ker so leseni premečki, da bi si liberalci trde butice razbili), tretji je na grdi način obrekoval dosedanje odbornike. In tako so mislili, da bo šlo. Toda počasi! Ko pride dan volitve, vidiš korakati cele gručice značajnih mož, ki se zavedajo svojih dolžnosti, ter so tudi pravi varuhi naše rodne zemlje, katero jim je zapustil praded pod geslom: „Varuj svojo slovensko zemljo, bodi veren, ter ne pusti, da tujec s teboj razpolaga!“ Tako je to naše dobro ljudstvo na dan volitve tudi pokazalo, da tu ni prostora za tujo, privandrano, od celjskih mladih advokatov vsiljeno liberalno stranko. Videl sem sicer par domačinov, katere so gotovo ljudje s tem, da so vse krave, vole, teleta in kaj še vse pokupili (samo iz agitacijskega namena), premotili, da so jim šli na limance. Videl sem značajne, neustrašene močje, ki so nepremagljivi. Prikorakal je sicer tudi s krdelom žalski župan s svojim adjutantom K. in drugimi, kakor tudi kmečki župan iz Gotovelj z nekaterimi volilci, ki pa gotovo niso šli iz lastnega prepričanja z liberalci v boj, ampak vsled pritiska iz Žalca, toda vse zaman. Naše zatišje je varno, naše ljudstvo je značajno in se ne uda praznim frazam. Osramočeni morajo nasprotniki prenašati poraz volilne borbe. Prav se vam godi. Zakaj pa poslušate tiste škrice, ki hočejo napraviti, da bi morali takoj začeti po glavi hoditi in ne več po nogah. Pridite, župan gotoveljski, enkrat v mojo samotno kočico, da vam orišem in razložim naše razmere in naš ponos, potem bodele gotovo opustili tisto napredno misel, ter bodeva marsikaj dobrega za našo kmečko stran ukrenila. Tako so torej v Veliki Pirešici brez motenja zopet naši značajni močje kmetje lastni gospodarji. Jaz jih moram še enkrat toplo pohvaliti, ker so tako neustrašeni bojovníki. Dovolj za danes! Prihodnjič bode treba poročila iz Petrovč. Mislim, da se je „Puščavnik na Mrzlici“ že zbudil. Gotovo je dobro nastavljal svoj daljnogled na Petrovč, ter bode gotovo kaj zanimivega poročal. — Samotar pod goro.

Kapele pri Brežicah. Dne 19. sušca, na praznik sv. Jožefa, smo imeli tukaj odličnega hrvaškega gosta — dr. Josipa Pazmana, profesorja za bogoslovne vede na hrvaškem vseučilišču v Zagrebu. Pridi goval je v naši cerkvi, ki je bila natlačeno polna, v hrvaškem jeziku in ljudstvo je z zanimanjem poslušalo njegov poljudni govor o češčenju sv. Jožefa. To je praktična hrvaško-slovenska vzajemnost! Dr. Pazman je prvoboritelj katoliškega pokreta na Hrvaškem in velik prijatelj Slovencev. Ravno kar je začel izdajati revijo „Bogoslovna smotra.“ — Znanemu tukajšnjemu dopisniku „Narodnega Lista“ se je zopet začelo sanjati o „klerikalnih“ pretepačih. „Popotnika je najbrž luna trkala, ker je zvedel in slišal vse narobe, kar se je tukaj zgodilo. Resnici na ljubo moramo povedati, da dotični fant, ki je nekega drugega močno ranil, ni v tukajšnjem izobraževalnem društvu, ter sploh ni v nobeni zvezi z našo organizacijo. Pač pa marljivo čita liberalne liste in „Štajerca.“ Sadovi liberalne in štajerčijanske vzgoje.

Podpirajte trgovce, ki so prijatelji krščanske narodne stranke!

Velika železniška nesreča.

Na kolodvoru Mülheim ob Reni na Nemškem se je dogodila dne 30. marca ob 2. uri popoldne velika nesreča. Ekspresni vlak iz Hamburga je od zadaj zavozil v neki tam stojеči osebni vlak, ki je bil napolnjen z vojniki-dopustniki.

Prva poročila so se glasila, da je ponesrečenih okrog 50 oseb. Vendar pozneje se je dognalo, da je število ponesrečenih mnogo večje. Mrtvih je 20, težko poškodovanih pa 180 ljudi, večinoma sami vojniki.

Panika na postaji je bila strašna. Izpod razbitih voz se je slišalo stokanje ranjencev, po tiru so ležala razmetana razmesarjena trupla ter kosci teles ubogih žrtev.

Vso železniško osobje je takoj začelo z rešilno akcijo, ki pa je bila silno težavna, ker so se vozovi nakopili vrh drugega. Mnogim ponesrečencem so bile noge in roke popolnoma polomljene.

Sploh se že delj časa ni dogodila tako velika železniška nesreča kot dne 30. marca v Mülheimu na Nemškem.

Nesrečo je zakrivil vlakovodja ekspresnega vlaka, ker je vozil s toliko brzino, da je vlak došel četrte ure pred določenim časom v Mülheim, ter se zaradi tega vojaški vlak ni mogel pravočasno izogniti pozneje došlemu ekspresnemu vlaku.

Druge poročila pa pravijo, da izogibalnica ni bila prestavljena in da signalno znamenje ni funkcioniralo.

Čuden slučaj je, da je samo nekaj potnikov ekspresnega vlaka zadobilo le lahke telesne poškodbe. Ponesrečili so skoraj vsi potniki v vojaškem vlaku, le malo jih je odneslo zdravo kožo.

Vlakovodjo ekspresnega vlaka so aretirali.

Več težko ranjenih je v bolnišnici umrlo. Škoda je velika. Železniški tir je bil tako razdejan, da je bila zveza za nekaj časa popolnoma pretrgana.

Koroško.

Trbiž. Prav lepo Velikonoč smo imeli letos. Sonce je prijetno sijalo in ceste so bile suhe, kakor o kresu. Radi tega nas je počastilo tudi veliko tujcev, ki so napravljali izlete v bližnjo okolico.

Beljak. Hudodelca Čebala in Seidelma, ki sta bila tu zajeta, prvi pri vltomu, drugi pa na begu iz Ljubljane, je orožništvo odvedlo k deželni sodnji v Celovec.

Zakamen pri Celovcu. Na našem pokopališču je bil dne 25. sušca pokopan laški general Conte Morozzo de Rocco. Pogreba se je udeležilo vojaštvo iz Celovca, veterani, požarne brambe, šolarji in občinsko zastopništvo. Župnik je na grobi spregovoril lepe besede v proslavo umrlega in v tolažbo sorodnikom.

Odlikovanje zaslužnih mož. Enoglasno sta bila dne 29. marca voljena častnim občanom velike belske občine častiti gospod župnik Matej Germ in župan Luka Piskernik. Zaslužnima častnima občanoma: Na mnoga leta!

Požar v Črni je napravil na veliki četrtek mnogo škode. Cenijo jo na 300.000 K. Pogorelo je 25 poslopij s pohištvo in krmo vred, in deloma je zgorela tudi živila. Vnel se je tudi bližnji gozd.

Železna Kapla. Na veliki četrtek je ogenj, ki je nastal pri Ripelju na Reberci, uničil v četrtini ure pet poslopij. Kapelsko gasilsko društvo je prišlo prepozno, zabranilo je samo, da ni začel goreti sosednji gozd.

Žrelc. Pri streljanju sta se ponesrečila pri nas dva človeka. Na Veliko soboto Jože Presnik, hlapec pri Lemplu v Žrelcu, in na Veliko nedeljo 22letni posestnik France Grozek iz Gradnice. Ta je dobil ves strel iz možnarja v prsi, ker je neprevidno šel gledat, zakaj se ta ni bil sprožil. Odpeljali so oba ponesrečenca v celovško bolnišnico.

Novi branitelj koroških nemškutarjev. „Nar. Dnevnik“ je čutil neobhodno potrebo, da v 71. številki po svoji rodoljubni navadi brani prevajalskega župana Pristova, ki je bil ob zadnjih deželnozborskih volitvah na Koroškem kandidat nemško-nacionalne stranke proti slovenskemu kandidatu in dičnemu koroškemu prvoboritelju Grafenauerju. To je pa res finno g. Spindler in vredno, da se registrira v zgodovini koroških Slovencev. Vsa Koroška zna, da je bil prevajalski Pristov nekdanji v slovenski stranki, a da se je pridružil štajercijancem samo zaradi tega, da so ga proglasili za kandidata proti Slovincu Grafenauerju. Pristov je spraval nadalje tudi posojilnico v Prevaljah v roke naših nasprotnikov.

Slovenski duhovščini v Prevaljah, ki dela neprestano za okrepitev slovenstva v Prevaljah in okolici, meče župan Pristov polena pod noge. „Narodni Dnevnik“ se hoče Pristovu hvaležnega izkazati imenom svoje krušne matere, liberalne Zadrugne zveze v Celju, ker je Pristov s svojo prevajalsko posojilnico še ostal v celjski Zvezi.

Kranjsko.

Kranjski deželni šolski svet in Schulverein. — Dne 31. marca je imel deželni šolski svet sejo, v kateri je bil sprejet sledeč dr. Sustersičev predlog: Če se oštuje privatna šola brez oblastvenega dovoljenja, se mora takoj zatvoriti. Rekursu zoper zatvoritev take šole se ne prizna odločilna moč. — Povod k temu

sklepu je dalo nezakonito postopanje Schulvereina in nekaterih njegovih zaščitnikov.

V Rodinah v črnomeljškem okraju je ustanovil Schulverein ekskurendno šolo. To je pa nepostavno, ker zakon ekskurendnih šol ne pozna. Nemci so se skušali zakonu izogniti na ta način, da so sedaj, ko niso dobili oblastvenega dovoljenja, škovali rekurs na ministrstvo, ter se postavili na stališče, da ima rekurs odločilno moč, da šola torej med tem časom deluje, dokler rekurs ni rešen. Tudi v Verčicah v semiški občini so na ta način postopali. Zgorajšni sklep šolskega sveta jim je pa prekrizal račune in morajo šole takoj zapreti.

Ljubljanska kreditna banka — Laibacher Kreditbank — Banca di credito di Lubiana. Pod tem naslovom so vpisali v trgovski register člane upravne glave sveta. To gotovo zopet z bengalično lučjo osvetljuje naše liberalne absolutne narodnjake. Vseslovan Hribar, kje si?

Notar Janko Hudovernik umrl. Iz Kranjske Gore smo dobili poročilo, da je ondi umrl notar gospod Janko Hudovernik. Pogreb je bil v četrtek dne 31. marca.

Primorsko.

Proti slovenskemu učiteljsčju v Gorici. V ponedeljek, dne 28. t. m. so zborovali furlanski visokošolci v Gorici. Glavni predmet teh italijanskih rogoviležev je bil zabavljanje čez Slovence, seveda najbrže zato, ker so ti poslednji tako prokletu neumni, da reče s svojimi žulji goriške Italijane. Stavili so na vlado „ostro“ resolucijo, v kateri zahtevajo takojšnjo odstranitev slovenskega učiteljsčja iz Gorice, ker taisto kvartir „italijanski značaj“ mesta. Seveda nadebudni italijančki niso zamudili obenem zahtevati zase vse, namreč italijansko vseučilišče v Trstu in italijanski gimnazij v Gorici. Seveda, sebi vse, drugim nič!

Od pošte. Za višjega poštnega komisarja v Trstu je imenovan štajerski Slovenec gospod Jakob Vrečko, dosedaj c. kr. poštni komisar v Zadru.

Zopet Nemec. Za kustosa na licealni knjižnici v Gorici je imenovan Nemec profesor Schubert. S tem je naša slavna, objektivna avstrijska vlada zopet dala krepko zausnico goriškim Slovincem. Pa dan obračuna bo že prišel!

Bora v Trstu. — Železniška nesreča.

Dne 31. marca je nastala v Trstu in okolici velika bora, ki je napravila ogromno škode in je zahtevala več človeških žrtev.

Bora je nastopila s tako silo, da se je bilo bati, da se odtirajo parniki in druge ladje. Z največjim naporom so morali nanovo pritrditi parnike, da ne bi jih bora zanesla po morju. Vihar je divjal s tako brzino, da je parnikom bilo popolnoma onemogočeno, voziti iz luke. Brzina bore je znašala od 70 do 120 km na uro.

Bora je bila tako silna, da je prevrgla več ljudi. Morsko valovje je preplavilo obrežne ulice in odnašalo razne predmete. Gorje človeku, ki bi se upal na ulico.

Vihar je prekucnil na ozkotirni železnici Trst-Poreč osebni vlak, ki se je ves razbil. Pri tej nesreči so bili ubiti 4 potniki, ter več težko ranjenih. Takoj je bil na kraj nesreče odposlan pomožni vlak z zdravniki in delavci. Ponesrečeni vlak je vozil ob 3. uri popoldne iz Trsta in je imel do 180 potnikov. — Kraj velike nesreče je oddaljen 15 kilometrov od Trsta. Vlak je tam zavozil v vrtnice, ki ga je potem z vso silo prekucnil v neki graben. Ponesrečene potnike so prepeljali v bolnišnico v Kopru. Promet na progi Trst-Poreč je vsled te nesreče ustavljen.

Narodno-obrambno delo.

Mariborski bogoslovci so darovali za Št. Ilj in okoliške župnije 100 knjižic: „Mladenci na plan.“ Blagim gospodom se slovenska obmejna mladina najtopljeje zahvaljuje.

Narodna statistika je za uspešno narodno delo nujno potrebna. To potrebo so že davno spoznali drugi narodi in jo več ali manj izvedli. Le pri nas se še ni dosedaj v tem oziru skoro ničesar storilo. Zato je prevzela Slovenska dijaška zveza sporazumno z Obrambnim odsekom S. K. S. Z. v Ljubljani to delo na svoja ramena. Seveda računamo na naše merodajne činitelje po obmejnih krajih, ki nam bodo gotovo priskočili radé volje na pomoč. V kratkem se bodo razposlale v to svrhu posebne „Vprašalne pole“ z vprašanji, na katera bodo odgovorili v vseh točkah, ki pridejo pri narodni obrambi v poštev. Prosimo že torej naprej za hiter in razločen odgovor, oziroma polnitev teh pol; kajti čim dalje se odlašajo, tem bolj cela stvar zastari na škodo celokupne narodne statistike. In vendar je zlasti za nas Slovence taka statistika bolj potrebna, kakor kateremukoli narodu. Te številke naj jasno govore o obupnem položaju obmejnih bratov in zahtevajo našo pomoč, kjer je je najbolj potrebna, kjer so naše vrste najbolj izpostavljene in se njih število najbolj krči. Rimljanji so rekli: „Saxa loquuntur“, mi pa recimo: „Številke naj govore!“

Naša društva prosimo, naj se takoj posvetujejo o tem, da tekom letošnjega leta vsa prireda po eno veselico, predstavo ali pa kako drugo priredbo na korist naši narodni obrambi.

Prosimo za slovenske molitvenike in slovenske knjige. V vsaki slovenski župniji nabirajte slovenske molitvenike in druge slovenske knjige ter nam jih pošiljajte za obmejne Slovence.

Število za narodno-obrambni sklad darovanih obrabljenih poštah znamk je sedaj 184.143. — Nabirajte dalje!

Tarokisti — vaša zabava naj se vedno vrši na korist naši narodni obrambi!

2000 znamk za pisanko obmejnim Slovincem je doposlala vrla mladenka Rezika Šket iz Braslovca. — 596 znamk prejeli smo za obmejne Slovence od navdušene mladenke Micike Zlahtič, Sv. Urban pri Ptuj. — Hvala! Le tako naprej;

Hofrichter.

Preiskava proti Hofrichterju je bila dne 25. t. m. zaključena. Vojno sodišče bo sodilo Hofrichterja konec aprila ali pa začetkom majnika. Hofrichter je obtožen zaradi zavratnega Maderjevega umora, nadalje zaradi poizkušene umora ostalih štabnih častnikov, zaradi ponarejanja maršnih rut in zaradi zapeljivanja profosa Tuttmanna k zlorabi uradnih moči. Hofrichter je vtihotopil svoji rodbini šest pisem. V nekem pismu profosu Tuttmannu je pisal: Nič se ne bojte, ker naju veže skupna korist. — Tuttmann je že obsojen po dunajskem garnizijskem zaporu zaradi zlorabe uradne in službene moči in zaradi hudodelstva potuhe v triletno ječo, odpusti se iz službe in izgubi častne znake. Priročil se Tuttmann ni. Kakor znano, je profos Tuttmann jud.

Narodno gospodarstvo.

Monopol na petrolej. Amerikanski petrolejski kralj Rockefeller je s svojim trustom hotel pridobiti ves evropski trg za ameriški petrolej. V vseh mestih, tudi v naših krajih so se napravile prodajalne, kjer se prodaja Rockefellerjev petrolej po nizki ceni, navadno liter 20 vin. Milijonar Rockefeller je nastavljal svojem petroleju tako nizko ceno zato, da bi s tem uničil avstrijsko petrolejsko industrijo. Pokupil je že tudi več avstrijskih petrolejskih vrelcev. Bati se je bilo, da bo ves petrolej nazadnje last Rockefellerjevega trusta. Podjetni Amerikanec bi potem seveda takoj zvišal cene petroleja in bi si s tem po desetero pomnožil svoj dobiček. Naša vlada je vendar spoznala, da to ne gre, da bi si ameriški bogataši na račun avstrijskih konsumentov polnili svoje kase. Izdala je odredbo, ki določa, da mora biti dana posebna koncesija za prodajo, oziroma dostavljanje petroleja po hišah.

Amerikanske Rockefellerjeve petrolejske trgovine dostavljajo namreč brezplačno petrolej v posodah na dom konsumentov, ter s tem uničujejo domačo petrolejsko industrijo in trgovce, ki ne morejo na ta način konkurirati z bogatimi Američani. To odredbo, ki je naperjena proti Rockefellerjevemu trustu, je smatrati za predhodnico bodočega državnega monopola na petrolej. Ako se ta nameravani monopol res uresniči, bilo bi to velikanske važnosti za našo državno kaso in sploh za razvoj petrolejske industrije v Avstriji. Naravni zakladi petroleja, ki po pravem itak pripadajo državi, dajejo sedaj edino le bogatim judom mastne dobičke. Mesto da naprti finančni minister ubogim vinorejcem novo davčno breme, naj raje zamaši z monopolom nenasitne malhe petrolejskih domačih in ameriških milijonarjev in okrepi državne blagajne.

Poročanje o stanju setev in o letini. V sporazumljenju z glavnimi kmetijskimi združbami in z drugimi prizadetimi činitelji je kmetijsko ministrstvo sklenilo, da dosedanje poročanje o stanju setev in o letini primerno preuredi ter to preuredbo izvede pred začetkom letošnje poročevalne dobe.

Bistvo te preuredbe je, da poročevalci o stanju setev in o letini kmetijskemu ministrstvu odslej vsakočasnega stanja setev in domnevane letine ne bodo opisovali s popolnoma poljubno izbranimi besedami, ki imajo različen pomen, kakor so to doslej delali, ampak cenili bodo z natančno določenimi zaznamki v številih, glede petih glavnih pridelkov (pšenice, rži, ječmena, ovsa in koruze) se pa za poskušnjo novo vpeljejo stvarne cenitve.

Obenem je bilo sklenjeno, da se o sadjarstvu in o vinarstvu odslej ne bo več poročalo v splošnih poročilih o stanju setev in o letini, marveč — enako kakor se to glede hmelja godi že več let — bodo to v posebnih poročilih opravljali poročevalci, v ta namen naprošeni.

Vse podrobnosti omenjene preuredbe so razvidne iz „Navodila poročevalcem o stanju setev in o letini c. kr. kmetijskemu ministrstvu“, ki ga kmetijsko ministrstvo v kratkem naravnost pošlje svojim poročevalcem, ki obsega vsa potrebna pojasnila, obrazce, vzorce in beležnice.

Golice za poročila bo kmetijsko ministrstvo naravnost in pravočasno pošiljalo svojim poročevalcem.

Vsi gospodje poročevalci kmetijskega ministrstva, ki mu poročajo o stanju setev in o letini, se prošijo, da bi s svojim priznanim strokovnim znanjem, kakor doslej, tudi v prihodnje radovoljno sodelovali v napominani poročevalni službi. Njena preuredba ni le razširjenje in spopolnitev te splošne koristne nprave, ampak obenem tudi namerava bistveno olajšati delo gospodom poročevalcem.

MALA NAZNANILA

ki se prejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Blavec, priden in zanesljiv se sprejme takoj pri nekem župnišču na Koroškem. Več pove uredništvo Straže.

Redka priložnost!

Po požaru uničena tovarna mi je prepustila celo zalogo rešenih, finih, tožkih

flanelnih posteljnih odej v razprodajo. Odeje imajo komaj vidne vodene madeže in jih prodam po tri komade za 9 K; gospodarske težke odeje 4 komade za 10 K z povzetjem. Odeje so 190 cm dolge in 185 cm široke, zelo tople in mehke. Prepričan sem, da da bode vsakdo z mojo pošiljavo zelo zadovoljen.

Oton Bekera, c. kr. finančni nadpaz v p., Nahod, Češko.

Zaradi preselitve v Maribor prodam svoj vinograd Zagradom pri Celju (prej Vabič). Natančnejši pogoji se zvedo pri g. dr. Jos. Vrečko, odvetniku v Celju. — Karolina Planer. 23

Nikoli več

ne bom menjal mila, od kar rabim Bergmannovo Steckenpferd-lilijino milo (znamka Steckenpferd) od Bergmanna & Co., Tešin na Labi, ker je to milo najbolj učinkujoče od vseh drugih zdravilnih mil zoper pege; pospešuje tudi, da ostane polt sveža in lepa. Komad stane 80 vin. in se dobi v vseh lekarnah, drožerijah itd.

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me od-: padajoče provizije, za obmejne Slovence. ::

Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikasse 21.

Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji. 42

Maks Zabukošek,
krojaški mojster v CELJU

priporoča svoj 37

modni salón za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

V Mariboru!

Poduk v glasovirju, orgljanju, posvetnem in cerkvenem petju, teoriji, harmoniji itd. daje mlad isk. šen in renomiren kapelnik. Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Kapelnik 1910“ Narodni dom, Maribor.

Stenografa

ob enem **str. jepisca** (Remington-sistem), sprejme takoj pisarna DR. IVAN BENKOVIČ v Celju.

Nastop službe takoj. 33

St. Ilj v Slov. goricah.

Krasno posestvo, ob železnici in državni cesti, ki meri okrog 20 oralov najlepše zemlje, z zida: nimi poslonji se prodaja kakemu Slovincu. Naslov pove uredništvo Straže 45

XXXXXXXXXXXX

Službo išče kot pismonoša trezen fant, 28 let star, vešč slovenskega in nemškega jezika ter v stanu, če je treba, položiti kavicijo. Naslov v uredništvu. 50

XXXXXXXXXXXX

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah,

trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.

Na debelo in drobno!

220

Na debelo in drobno!

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v lastni hiši (Hotel pri belem volu) v CELJU, Graška cesta.

Poštno hranilnični račun št. 92.465. — Telefon št. 8.

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka.

Domaši hranilniki se dajejo na dom brezplačno.

Hranilne knjižice drugih zavodov se sprejemajo kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo.

Posojila na zemljišča po 5 % do 5 1/2 % brez in z amortizacijo.

Posojila na zastavo vrednostnih listin.

Osební kredit na menice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Konvertacija vknjiženih dolgov z najmanjšimi stroški.

— Oskrbuje svojim članom izterjevanje njihovih terjatev. —

Brezplačno reševanje vseh zadev. 4

Restavracija**Narodni dom**

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča

37

Lojzika Leon.

Volneno

blago, cefiri, batisti in perilni kambrik za ženske obleke v velikanski izbiri in po čudovito nizkih cenah se dobi v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrtnitvi zastoj in pošiljave čez K 20 — franko. Preprčajte se o „Bomba“ tkanini, katra je preiskušena najboljša za žensko in moško obleko. — Kos 28 met. fr. nko K 15.50. Čajgasti ostanki po 20 met. trpežni K 8.—, fini K 10.—, zelo fini K 12.—.

V Št. Jur ob juž. žel!**Zakaj v Št. Jur?**

ker videli boste

največjo izložbo svilenatih robcev na Štajerskem

v gornjih prostorih trgovske hiše Franc Kartina naslednik

Jankota Artman

v Št. Jurju ob juž. žel. 170

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinoasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča

:: dela. :: 53

Postrežba točna! :: :: Cene nizke!

ROBERT DIEHL, žganjarna, Celje,

priporoča svojo doma žgano slivovko, tropinovec, vinsko žganje, brinjevec kakor tudi

štajerski konjak.

Na drobno. Priporoča se galanterijska, norimberška in Postrežba točna modna trgovina

Prica & Kramar, Celje

na voglu Graške in Okrožne ceste Cene nizke!!

Razpis.

Za zgradbo novega gospodarskega poslopja za župnišče v Kapelah pri Brežicah, na okroglo 9100 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene in zapečete ponudbe naj se z napovedbo popusta ali doplačila predložijo do 10. aprila t. l. do 3. ure popoldne župnijskemu uradu istotam, na kar se odprejo in delo odda proti vlogi 5% vadija od stavbenih stroškov.

Cerkv. skladb. odbor si pridrži izrecno pravico si izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene.

Načrt, proračun in stavbeni pogoji so na ogled v župnijskem uradu v Kapelah.

KAPELE, dne 13. marca 1910.

221

Miha Sevnik, načelnik.

Edini slovenski slikar v Celju

Viktor Bevc

Savinjska ulica šte. 4.

prevzame vsa v to stroko spadajoča dela pri cerkvah, kapelah, šolah itd., katera izvršuje vestno ter se najvljudneje priporoča častiti duhovščini in cenjenemu občinstvu.

44

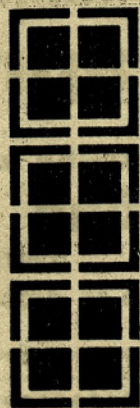
Se nikdar v Slovenjgradcu!

Velikanska zaloga volnenega blaga najnovejše vrste Za moške kamgarn, loden, ševijot, lepi klobuki, srajce, močno platno za prtiče; vse po najnižji ceni pri

21

Druškovič-u
v Slovenjgradcu.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Fr. Divjak, Maribor

župnijska ulica šte. 7

prevzame slikanje cerkev v vseh tehničnih izpeljavah, kakor tudi vsa v svojo stroko spadajoča naročila, ki jih izvršuje točno in po zelo nizki ceni ter se priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu.

Vzorci vsakomur na razpolago :: Cene nizke : Proračuni zastoj.

Edini narodni klepar v Celju

Anton Jošt

Savinska ulica 4

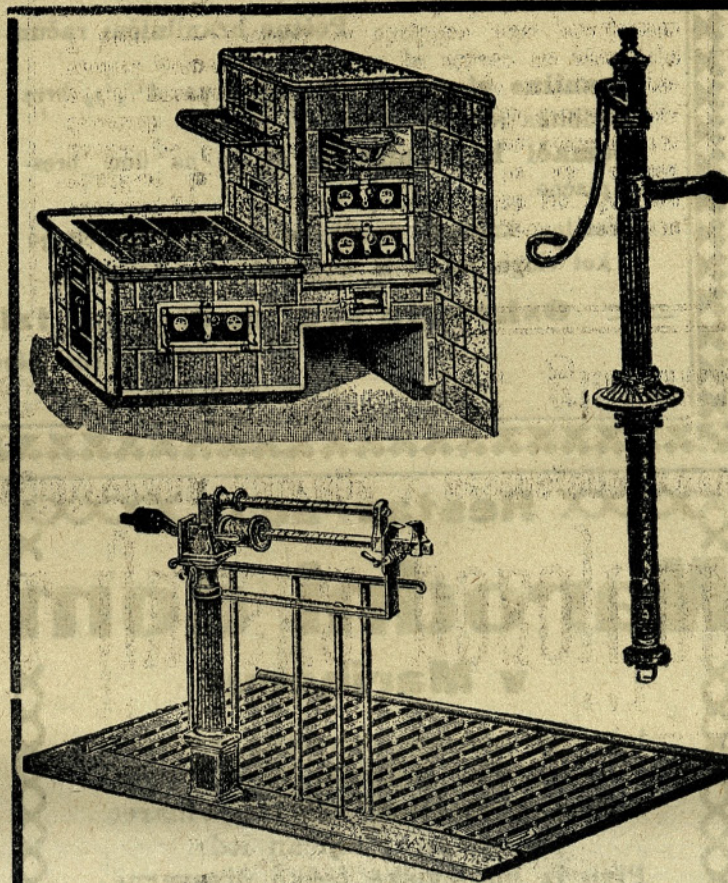
prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila ter se slavnemu p. n. občinstvu najvljudneje priporoča v mnogobrojna naročila.

46

Razglednice

s sliko naših slovenskih deželnih poslancev je založila Slovenska kmečka zveza. Poslanci so dobro zadeti in razglednice prav ožusno izdelane. Komad stane 10 v. Dobivajo se: v prodajalni tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast

koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izde lujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/2%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojajo na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

se vsake sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsake soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::
Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
::: nih kamenov in cementa. :::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd. :::
Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji. :::

Mnogostevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakov). :::

Flakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom. :::
Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. :::
Popravljanje spomenikov, izdelanje vanje napisov v iste. :::